QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

IMĦALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel., Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum, 2 ta' Diċembru 2021

Rikors Numru: 421/2010 AL

A B

vs

C D B

(Numru Progressiv tal-Att taz-Zwieġ: 626/1991)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tal-attur li permezz tiegħu ppremetta:[1]

1. *Premess illi nhar il-11 ta' Mejju 1991 jigifieri dsatax-il sena ilu fil-Paroċċa ta' San Bastjan ġewwa Ħal-Qormi r-rikorrenti A B ta' tmienja u għoxrin*

[1] Fol. 1 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.

sena mwieled Ħal-Qormi, iben E B llum mejjet u M D nee' C kien aċċetta li tiżżewġu l-intimata C D E li mbagħad ta' dak il-pjaċir illi sarilha, saret C D B u li dak iż-żmien kellha ħamsa u għoxrin kwindi llum għandha erbgħa u erbgħin sena bint A E li dak iż-żmien kien ġja mejjet u J nee' X llum J E li għadha ħajja w għandha residenza f'numru X, Triq XX, ġewwa Birżebbuġa fejn effettivament qegħda tirrisjedi l-Intimata u ż-żewġ ulied tal-kontendenti konjuġi B wara li C D B abbandunat id-dar matrimonjali f'Awwissu tas-sena kurrenti, kif jiġi mfisser f'aktar dettall fil-mori tal-kawża, kemm b'dokumenti li se jiġu esebiti, kif ukoll bi Stqarrijiet Ġuramentati imma għalissa wieħed jirreferi għal Dokument AJ5 fit-Taqsima IV ta' din il-kawża ELENKU TAD-DOKUMENTI Dokument AJ5 illi fih ħmistax-il faċċata pero fejn ir-Rikorrenti qed jiddikjara minn issa f'din il-Premessa li huwa beħsiebu jippreżenta iktar Affidavits kemm illi effettivament saru qabel id-data ta' jum it-Tnejn 6 ta' Diċembru, 2010 u kif ukoll wara: ara l-anness dokument Ċertifikat taż-Żwieġ, Dokument AJ1.

2. *Premess illi mir-relazzjoni intimi ta' bejniethom fil-ħajja matrimonjali ta' dsataxil-sena twieldulhom żewġt ibniet il-kbira li twieldet il-Pieta fl-Isptar San Luqa fid-8:40a.m. ta' nhar l-24 ta' Settembru tal-1992 li tawha l-ismijiet F X, X magħrufa bl-isem ta' F B li llum għalqet it-tmintax-il sena effettivament dawn għalqithom fl-24 ta' Settembru ta' din is-sena w allura tiġi li F B llum għandha tmintax-il sena xahrejn u ħmistaxil jum u peress li hija maġġorenni għalhekk mhux se tkun parti f'din il-kawża għal dak li huwa deċiżjoni ta' manteniment u kura u kustodja rigwardanti din il-maġġorenni bint il-kontendenti konjuġi B pero' tista tkun relevanti fuq il-kwistjoni tad-dar Matrimonjali peress li d-Dar Matrimonjali f'Numru 11, magħrufa bl-isem ta' XX, Santa Margerita Estate, fi Triq il-X,ġewwa Mosta hija proprjeta parafernali tal-istess rikorrenti odjern u għaldaqstant jekk tibqa' turi disrispett lejn min biż-żerriegħa tiegħu ġabha fid-dinja, ir-rikorrenti ma jkollux pjaċir illi din iż-żerriegħa tibqa' timrah fir-residenza proprjeta parafernali tiegħu billi tkun żerriegħa meqjusa ħażina. Araw l-anness Dokument AJ2 li huwa ċ-Ċertifikat tat-Twelid ta' F B li għandu n-Numru Progressiv tal-Iskrizzjoni 4587/12 ta' Ottubru 1992, indikat fir-raba' taqsima ta' din il-kawża bħala Dokument AJ2.*

3. *Premess illi t-tieni tarbija li twieldet lill-kontendenti konjuġi B tawha l-isem ta' G, X,X u hija magħrufa bħala G B li twieldet fis-2:20p.m. ta' nhar it-*

Tnejn, 30 ta' Settembru, 1996 u tiġi għalhekk li din hija erba' snin iżgħar minn oħtha billi twieldet fl-istess xahar ta' Settembru w llum għandha erbatax-il sena, xahrejn u sebat ijiem u dana skond kif jindika l-anness Dokument AJ3 li huwa ċ-Ċertifikat tat-Twelid ta' G B w għandu n-Numru Progressiv tal-Iskrizzjoni 4225/14 ta' Ottubru, 1996.

4. *Premess illi sa mill-bidu ta' dan iż-żwieġ l-*Intimata *C D B uriet li effettivament dak li jinteressaha mhux l-imħabba u l-impenn matrimonjali bi drittijiet w obbligazzjonijiet ugwali bejn il-mi*żżewġin *imma li peress li hija ġiet fiż-żwieġ prattikament b'xejn u f'kollox għamel tajjeb għaliha r-Rikorrenti komparenti żewġha B A, allura naraw illi minħabba eċċessi, moħqrija, theddid jew offiżi gravi tal-*Intimata konvenuta *C D B kontra żewġha li huwa raġel fuq l-irġiel, karattru kwiet, edukat u ġentili filwaqt li martu hija vjolenti w aggressiva rgħiba għall-flus u jekk ma tgħaddix tagħha ma tgħaddi ta' ħadd iktar, u dan kemm fil-konfront ta' żewġha kif ukoll fil-konfront taż-żewġt ibniet li l-kontendenti konjuġi B kellhom b'mod illi mal-milja taż-żmien u tas-*snin *il-ħajja bejn il-*kontendenti *konjuġi B ma baqgħetx aktar possibbli u b'tort unikament tal-*Intimata konvenuta *C D B dan iż-żwieġ tkisser irrimedjabilment: dana sejjer jiġi sostanzjat min-numru ta' xhieda li sejrin jiġi sostanzjat min-numru ta' xhieda li sejrin jittellgħu, min-numru ta' dokumenti li sejrin jiġu esebiti fil-*mori *tal-kawża fosthom l-affidavit tar-rikorrenti B A ndikat f'din il-kawża fir-rava Taqsima tal-istess ċċitazzjoni bħala Dokument AJ5, Affidavit ta' ħmistax-il faċċata naturalment iktar affidavits sejrin jiġu esebiti fil-mori ta' din il-kawża nkluż affidavits minn ħut ir-rikorrenti jiġifieri ħuh il-kbir K B (sentejn akbar minnu) u oħtu L* mart *A M li hija l-uniku tifla fost it-*tliet *aħwa li kienu r-rikorrenti u ħuh il-kbir u oħtu.*

5. *Premess illi anke kif jagħti ħjiel id-*Dokument *hawn mehmuz AJ5 dina l-*intimata/konvenuta *C D B għamlet ħerba mill-ħajja konjugali l-iktar minħabba anke l-indħil tal-familjair tagħha partikolarment oħtha u anke ommha fejn saħansitra l-ġurnata ta' llum C D B abbandunat id-Dar Matrimonjali, qegħda tipprova tisraq id-dar proprjeta parafernali ta' żewġha b'ħafna manuvrar u intriċċi li huma abbużivi u illegali, pero ħadet magħha liż-żewġt ibniet, nisa ma' nisa kif ngħidu bil-malti, u dawn qegħdin jirrisjedu fir-*residenza *ta' omm il-konvenuta/intimata kappriċċożament il-għaliex l-istess intimata hekk riedet imma riedet ukoll li tkeċċi lil żewġha*

barra minn daru li dan bniha bl-għaraq ta' xbinu, qabel iż-żwieġ, investa kull ma kellu f'din id-dar u issa C D B qegħda tippretendi li żewġha jinħareġ minn ġol-proprjeta parafernali tiegħu.

6. *Premess illi diversi drabi dan iż-żwieġ kien wasal biex jiġi konkluż u anke proċeduri inizjali għal firda legali kellu jagħmel ir-rikorrenti miħabba l-aġir abbużiv u aggressiv da parti ta' martu sakemm l-affarijiet u s-sitwazzjoni laħqet ċertu livell ta' drammatiċita minħabba l-provokazzjoni u l-aġir aggressiv ta' C D B li riedet bilfors illi l-għażiż u ġentili raġel tagħha jassenja nofs il-proprjeta parafernali tiegħu lilha bħala martu u naturalment fl-evalwazzjoni u fil-keffa tal-miżien ta' kif C D B kienet iddeportat lilha nnfisha tul is-snin taż-żwieġ, ir-rikorrenti ma kienx dispost li jagħmel dan u C D B abbandunat id-Dar Matrimonjali, proprjeta parafernali tar-rikorrenti u magħha ħadet iż-żewġ ibniet li llum waħda minnhom hija maġġorenni u l-oħra minorenni ta' erbatax-il sena, xahrejn u sebat' ijiem.*

7. *Premess illi dan wassal għal katina li ma tispiċċa qatt ta' proċeduri li hemm pendenti quddiem id-diversi Qrati tal-Ġustizzja tar-Reppublika ta' Malta, inkluż il-proċeduri tal-medjazzjoni fejn iż-żewġ partijiet kontendenti intavolaw l-applikazzjoni għall-medjazzjoni u fejn inħatret il-medjatriċi kapaċissima Erika Cutugno.*

8. *Premess illi l-konvenuta/intimata kellha l-applikazzjoni tagħha tal-medjazzjoni ppreżentata fis-26 ta' Awwissu, 2010, Ittra Numru 1023/10-EC, liema medjazzjoni ġiet formalment magħluqa nhar is-7 t' Ottubru, 2010, f'sessjoni li ma damietx iktar minn tmien minuti u nofs minħabba li C D B bdiet twerżaq u tgħajjat, u fejn fil-proċeduri tal-medjazzjoni jiġifieri bejn is-26 ta' Awwissu, 2010 u s-7 ta' Ottubru, 2010 kull ma għamlet C D B kienu proċeduri biex tkeċċi lil żewġha minn daru għal xejn b'xejn billi l-persuna vjolenti effettivament hija l-istess intimata/konvenuta, u fil-frattemp kissret lil żewġha billi xogħol ilu ma jattendi minn Awwissu tas-sena kurrenti minħabba li C Carerla B serqitlu l-ktieb referenzjali tal-klijenti tal-istess rikorrenti, ħaditlu d-dokumenti tal-liċenzja u tal-VRT tal-crane, iċ-ċellulari, flus li kellu depożitat għandu mingħand klijenti, dokumenti oħra utilissimi li naturalment mingħajrhom ir-rikorrenti ma jistax jaħdem, u għalhekk huwa impossibbli li r-rikorrenti jivversa xi forma ta' manteniment lil martu l-intimata jew lil bintu minuri G il-għaliex m'għandux iktar ħidma tort*

unikament tal-intimata kif hawn qiegħed brevement jiġi mfisser.

9. *Premess illi fit-23 ta' Awwissu, 2010, ir-rikorrenti attur A B ppreżenta l-applikazzjoni għall-medjazzjoni tiegħu permezz ta' ittra numru 1011/10-EC, fl-ismijiet* ***B A vs B C D****, u fejn b'digriet tal-24 t' Awwissu, 2010 mogħti mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) ippreseduta mill-Onorevoli Imħallef Noel Cuschieri LL.D., Magis Juris (Eur Law), inħatret il-medjatriċi Erika Cutugno sabiex tippresedi, liema medjatriċi għażlet id-data tas-6 t'Ottubru, 2010 biex tlaqqa lill-partijiet imma malli l-mara ta' A B sabet lilha nnifisha fil-kamrin tal-medjazzjoni bdiet twerżaq u tgħajjar kemm tiflaħ fil-konfront ta' żewġha tant illi A B ta' raġel li hu mingħajr ma rreaġixxa baqa imbellah b'dana l-aġir aggressiv ta' martu li indika biċ-ċar min hija C D B u effettivament fis-6 t'Ottubru, 2010, wara tmien minuti u nofs ta' dan il-burdell maħluq minn C D B, fis-7 t'Ottubru, 2010, il-Medjatriċi Erika Cutugno rrakkomandat lil Qorti li l-partijiet mhumiex ser jaslu għall-ftehim u għalhekk il-medjazzjoni għandha tingħalaq, dana għaż-żewġ partijiet imma b'digriet numru 1510/10-A fl-ismijiet A B vs C D B, Ittra Numru 1011/10, il-Qorti Ċivili: Sezzjoni tal-Familja ppresedut mill-Onorevoli Imħallef Anna Felice LL.D., iddikjarat il-medjazzjoni magħluqa u awtoriżżat lil A B jipproċedi b'kawża u dana fit-termini mposti mill-liġi, liema terminu proprju jiskadi f'jum it-Tlieta, 7 ta' Diċembru, 2010, eżatt xahrejn wara li ngħata d-Digriet tal-awtorizzazzjoni fis-7 t' Ottubru, 2010: ara l-anness Dokument AJ4.*

10. *Premess illi s-sitwazzjoni bejn il-kontendenti konjuġi B dejjem sejra mill-agħar minħabba l-provokazzjonijiet u aggressivita kontinwa da parti da parti tal-intimata/konvenuta C D B issa sortunatament influwenzat u mmanipulat ukoll liż-żewġ ulied ibniet tar-rikorrenti/attur li tant kien iħobbhom liż-żewġ uliedu bniet u issa ommhom dawrithom kontra missierhom, saru proċeduri w effettivament intortament u abbużivament ir-rikorrenti ġie mkeċċi mid-dar matrimonjali proprjeta parafernali tiegħu li minħabba f'hekk kellu jappella mid-deċiżjoni tal-Qorti tat-Tlieta 2 ta' Novembru, 2010 u fil-fatt nhar it-Tnejn, 8 ta' Novembru, 2010, għamel Appell quddiem il-Qorti tal-Appell, sab ostakoli li qed isiru investigazzjonijiet dwarhom kif ir-Reġistratur tal-Qrati Ċivili u Tribunali Frankie Mercieca abbuża mill-posizzjoni tiegħu fil-proċeduri li kien hemm bejn il-konjuġi B u anke l-istess Marixxall H I li fil-konfront ta' dawn iż-*

żewġ persuni u oħrajn qegħdin isiru proċeduri apposta ulterjuri, u f'dina l-inkwadratura r-rikorrenti/attur B A ma kellu ebda alternattiva għajr illi fit-terminu skond il-liġi wara l-awtorizzazzjoni li ngħata minn din il-wisq Onorabbli Qorti, jintavola din il-kawża odjerna.

11. *Premess dan kollu, tghid il-Konvenita/Intimata C D B E mart il-komparenti Rikorrenti/Attur A B, ghala din ilwisq Onorabbli Qorti Civili: Sezzjoni tal-Familja (Qorti tal-Familja) m'ghandhiex tirrifletti u tifli, tevalwa u tiddeciedi, tipprovdi u tordna illi:-*

Talbiet tar-Rikorrenti:

i. *Illi ż-żwieġ li seħħ bejn il-kontendenti konjuġi B skond id-dettalji ndikati fid-Dokument AJ1 fl-elenku ta' dokumenti mehmużin ma' din il-kawża odjerna tkisser irremedjabbilment mingħajr ebda tama ta' rikonċiljazzjoni il-għaliex il-ħajja flimkien tal-konjuġi B m'għandhiex aktar possibbli u dana minħabba tortijiet esklussivament imputabbli lill-intimata/konvenuta C D B a bażi ta' artikolu 39, 40 u 41 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, Kodiċi Ċivili u dana kif jiġi elaborat u mfisser fil-mori tal-kawża.*

ii. *Illi meħud in konsiderazzjoni li l-kontendenti konjuġi B kellhom żewġt ibniet li waħda minnhom hija diġa maġġorenni, u l-oħra għandha diġa erbatax-il sena, ir-rikorrenti aċċetta li filwaqt li l-kura u kustodja ta' bintu minuri G B għandha tkun konġunta, biss effettivament din it-tifla la hekk tidher tippreferi għax hekk immanipulata minn ommha għandha tibqa' tirrisjedi ma' ommha fl-indirizz f'numru X, Triq X X, ġewwa Birżebbuġa fejn l-Intimata marret tirrisjedi wara li abbandunat id-dar matrimonjali.*

iii. *Fiċ-ċirkostanzi l-intimata/konvenuta m'għandhiex tkun intitolata għal ebda forma ta' manteniment u dana a bażi tal-artikolu 48 Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, Kodiċi Ċivili, sub-artiklu 1 u sub-artiklu 2 tal-istess Artiklu 48, apparti minn artikoli oħra relatati mal-manteniment u dana billi l-aġir u d-deportament, l-objettivi u s-strateġiji aggressivi u negattivi da parti tal-intimata/konvenuta ma jagħmluhiex ġust illi r-rikorrenti/attur żewġha b'xi mod jivversa xi forma ta' retta alimentari għal martu l-intimata/konvenuta odjerna.*

iv. *Li l-intimata/konvenuta C D B E hija ħatja li farrket irremedjabilment dan iż-żwieġ a bażi tal-artikoli 40, 41 kif ukoll 39 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta b'mod illi hija għandha tibqa obbligata li tivversa retta alimentari jekk ikun il-każ lil żewġha r-rikorrenti, filwaqt illi żewġha r-rikorrenti m'għandu jibqgħalu ebda obbligu li jivversa xi retta alimentari lill-intimata/konvenuta u dan għal raġunijiet li diġa qed jingħataw u dawk li jirriżultaw fil-mori ta' din il-kawża, dawn il-proċeduri.*

v. *Illi fir-rigward tad-dar taż-żwieġ pendente lite r-rikorrenti/attur għandu jibqa' jirrisjedi f'din id-dar numru 11, mogħtija l-isem ta' Garden of Eden, f'Santa Margerita Estate, Triq il-Feniċi, il-Mosta u dana billi fl-ewwel lok din hija proprjeta parafernali tal-istess rikorrenti/attur, fit-tieni lok kienet martu li ħolqot dan l-inkwiet bl-aggressivita kollha, u minkejja digriet ta' din il-Qorti ta' nhar it-Tlieta 2 ta' Novembru, 2010 biex ir-rikorrenti jallontana ruħu minn ġo daru u l-proprjeta parafernali tiegħu, qed isiru proċeduri kemm quddiem il-Qorti tal-Appell tal-Qrati tal-Ġustizzja tar-Repubblika ta' Malta u jekk hemm bżonn quddiem il-Qrati tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropeja, kif ukoll hemm proċeduri għaddejjin kemm fil-qasam civili kif ukoll kriminali kontra terzi persuni li abbużaw mir-rwol tagħhom u effettivament dehru motivati li jaġevolaw il-posizzjoni tal-intimata/konvenuta u litteralment jippruvaw ifixklu bl-iktar mod assolut lir-rikorrenti/attur B A u kwindi l-Qorti għandha tagħti l-ordni li pendente lite għandu jkun ir-rikorrenti li jibqa jirrisjedi fid-dar taż-żwieġ peress illi l-intimata/konvenuta u t-tifla minuri għandhom residenza alternattiva f'numru 20, Triq Żaren Dalli, ġewwa Birżebbuġa.*

vi. *Fil-mori tal-kawża l-intimata/konvenuta m'għandha tkun intitolata għall-ebda forma ta' manteniment pendente lite filwaqt li l-komparenti rikorrenti/attur għandu jkun intitolat li jitlob mingħand il-mara tiegħu somma għall-manteniment skond il-bżonnijiet tiegħu u skond il-mezzi tal-parti l-oħra, u dana meta jitqies ukoll fiċ-ċirkustanzi l-oħra kollha tal-partijiet fosthom li kienet l-istess intimata/konvenuta li farrket ix-xogħol li kellu r-rikorrenti u llum r-rikorrenti ilu mix-xahar ta' Awwissu tas-sena kurrenti mingħajr ma jaħdem għal raġunijiet ġa ndikati fid-Dokument AJ5 fil-qosor u Dokumenti u provi oħra illi jinġabu fil-mori ta' din il-kawża.*

vii. *Fir-rigward tal-artikolu 47 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, hemm tifla*

waħda li hija minuri li jisimha G B ta' erbatax-il sena u din il-bieb tad-dar matrimonjali proprjeta parafernali tar-rikorrenti huwa dejjem miftuħ għaliha jekk trid tmur imma tiddeċiedi hi jekk tridx toqgħod ma' missierha jew ma' ommha u hi lill-Qorti qaltilha nhar l-Erbgħa 27 t'Ottubru, 2010, li tippreferi toqgħod m'ommha u għalhekk il-minuri G B tagħżel hi tridx tmur tirrisjedi ma' ommha fl-indirizz X, Triq X X, ġewwa Birżebbuġa, fejn marret tirrisjedi l-intimata meta abbandunat id-dar matrimonjali f'Awwissu tas-sena kurrenti jew inkellha ma' missierha f'numru X, XXX, XX, Triq X, Mosta li hija d-dar matrimonjali u proprjeta parafernali tal-istess rikorrenti/attur A B.

viii. *Illi l-intimata/konvenuta għandu jkun applikat fil-konfront tagħha l-artikolu 48 fl-intier tiegħu ossia kemm sub-artiklu 1 u 2 tal-artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, billi hija l-intimata li hija l-ħtija tal-firda u dana a bażi tal-artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili u għalhekk għandha titlef il-jeddijiet imsemmijin fis-subinċiż (a) tas-sub-artikolu 1 tal-artikolu 48, kif ukoll jiġi applikat fil-konfront tal-intimata s-sub-inċiż (b) tas-sub-artikolu 1 tal-artikolu 48, tal-Kapitolu 16, kif ukoll is-subinċiż (ċ) u s-subinċiż (d) tal-istess sub-artiklu 1 tal-artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u għandhom jiġu applikat favur ir-rikorrenti/attur B A is-subartikolu 2 tal-artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.*

ix. *Din il-Qorti għandha tkun ħielsa li fiċ-ċirkostanzi tapplika favur ir-rikorrenti/attur u rigorożament kontra l-intimata/konvenuta l-effetti tal-artikoli 51, 52, 53 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta u dan għal raġunijiet li qegħdin ampjament jirriżultaw minn din il-kawża odjerna, id-dokumenti esebiti magħha, dokumenti li jiġu esebiti flimkien ma' affidavits fil-mori tal-kawża u l-provi li jittressqu miż-żewġ naħat.*

x. *Għandu jkun applikat l-artikolu 54, sub-artikolu 1 sa 7 tal-istess artikolu 54 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta favur ir-rikorrenti/attur fejn id-dar matrimonjali tiġi konfermata bħala proprjeta parafernali tar-rikorrenti/attur, waqt li l-intimata għandha tkun obbligata li tivversa manteniment lir-rikorrenti/attur żewġha u dan għal raġunijiet li qegħdin jirriżultaw fil-mori ta' din il-kawża u fil-komplessivita tal-atti ġudizzjarji tagħha.*

xi. *Għandha tiġi likwidata l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet kontendenti konjuġi B filwaqt li jinżamm fil-perspettiva li d-dar matrimonjali hija proprjeta parafernali tar-rikorrenti/attur B A u li effettivament l-intimata/konvenuta B C D dejjem kienet mara tad-dar fil-perjodu taż-żwieġ tagħha mar-rikorrenti l-esponenti odjern: vide artikolu 55 tal-Kapitolu 16 (Kodiċi Ċivili).*

xii. *Għandha tiġi likwidata wkoll dik li hija l-proprjeta parafernali tal-kontendenti rispettivament liema proprjeta għandha tiġi assenjata in toto lill-parti li tappartjeni u kwalsiasi kreditu li xi parti mill-kontendenti konjuġi B jista jkollha fuqil-komunjoni tal-akkwisti għandha tiġi likwidata wkoll u tiġi assenjata in toto lill-parti li lilha tirrispekja.*

xiii. *Illi l-artikolu 55A tal-Kapitolu 16 li jirrigwarda d-dar taż-żwieġ għandu jkun applikat totalment favur ir-rikorrenti/attur B A peress illi l-art li fuqha huwa ħammel u bena daru u anke l-istess dar matrimonjali nbniet mir-rikorrenti personalment qabel iż-żwieġ u bl-ebda mod ma tappartjeni lill-intimata/konvenuta C D B, liema dar taż-żwieġ hija sitwata fil-post magħruf bħala XX, numru X, XX, Triq il-X, Mosta.*

xiv. *Peress li t-tifla l-kbira tal-kontendenti konjuġi B, F B, hija maġġorenni u għalhekk mhix parti f'din il-kawża, il-maġġorenni għandu jiġi ddikjarat li ma għandha ebda dritt li tidħol fid-dar matrimonjali proprjeta parafernali ta' missierha mingħajr il-kunsens espress u impliċitu tal-istess missierha r-rikorrenti/attur odjern; filwaqt li kwantu għat-tifla minuri li għandha erbatax-il sena sakemm dina tgħalaq it-tmintax-il sena għandha tagħżel ma' liema mill-ġenituri triq toqgħod imma ġaladarba tieħu dik id-deċiżjoni imbagħad tibqa konformi magħha biex kull naħa mill-ġenituri jkunu jistgħu jirregolaw ruħhom f'dan ir-rigward ossia jew il-minuri tgħix ma' ommha f'numru XX, Triq XX, Birżebbuġa jew ma missierha f'X XX, numru X, XXX, Triq il-X, Mosta.*

xv. *L-intimata C D B a bażi tas-subartikolu 2 tal-artikolu 62 tal-Kodiċi Ċivili għandha tiġi pprojbita milli tkompli tuża kunjom żewġha B wara s-separazzjoni u tirriverti lura għal kunjom xbubitha E, u dana minħabba l-fatt li r-rikorrenti/attur meta l-użu ta' kunjomu mill-intimata/konvenuta jista jippreġudikah serjament: ara sub-artikolu 2 tal-artikolu 62 tal-Kapitolu 16*

tal-Liġijiet ta' Malta.

xvi. *Fid-diskrezzjoni tagħha l-Qorti tirreferi għall-artikolu 62A u 66 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta u dana fl-interess rispettiv tal-kontendenti konjuġi B biex ma jkun hemm ebda malintiż la legalment u lanqas fattwalment.*

12. *Bl-ispejjeż kollha ġudizzjarji u extra ġudizzjarji, inkluż l-atti ġudizzjarji kollha sa mill-istadju tal-medjazzjoni, l-mandati li saru d-diversi rikorsi, dawn għandhom kollha jkunu a karigu tal-intimata/konvenuta C D B peress li hija kienet unikament responsabbli għat-tifrik ta' dan iż-żwieġ b'mod illi r-rikonċiljazzjoni ma kienet qatt possibbli għax tali żwieġ tkisser irrimedjabbilment.*

13. *Tant ghandu x'jissottometti r-Rikorrenti/Attur ghas-savju gudizzju ta' din il-Qorti.*

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur;

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuta,[2] fejn ġie eċċepit:

1. *Illi t-talbiet kollha tal-attur huma infondati fil-fatt u fid-dritt.*

2. *Illi għalkemm huwa minnu li ż-żwieġ ta' bejn il-kontendenti tkisser b'mod irrimedjabbli u hemm lok għal separazzjoni personali bejniethom, dan pero ġara biss minħabba tortijiet u ħtijiet unikament u esklussivament imputabbli lill-attur.*

3. *Illi mhuwiex minnu illi l-esponenti taħti għat-tifrik taż-żwieġ; għall-kuntrarju kien l-attur illi b'diversi sevizzi, inġurji gravi u moħqrija farrak iż-żwieġ, u dan kif ħa jirriżulta fit-trattazzjoni tal-kawża, u għaldaqstant it-talbiet kollha tal-attur għandhom jiġu miċħuda.*

4. *Illi kwantu jirrigwarda d-dar matrimonjali, m'huwa minnu xejn illi din hija proprjeta parafernali tal-attur, din fil-fatt inxtrat bi skema tal-għarrajjes, u skond ġurisprudenza tal-Qrati Maltin, id-dar tappartjeni liż-żewġ konjuġi, kif ħa jiġi trattat fil-kors tal-kawża. L-attur inoltre diġa ġie ordnat jiżgombra*

[2] Fol. 22 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.

minn din id-dar b'ordni ta' dina l-Onorabbli Qorti, u dan proprju minħabba l-vjolenza u moħqrija li uża fuq l-esponenti u uliedha kif fuq ingħad.

5. *Salvi risposti ulterjuri.*

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuta;

Rat li fl-udjenza tat-12 ta' Ottubru 2011, il-Qorti ordnat li l-azzjoni odjerna timxi flimkien mal-kawza bin-numru 396/2010 AL fl-ismijiet inversi u li l-provi li jinstemgħu f'kawza waħda jagħmlu stat ta' prova fil-kawza l-oħra;[3]

Rat in-nota ġuramentata tal-konvenuta tat-8 ta' Frar 2011 li titkellem dwar: (i) ir-responsabbilita' tat-tifrik taz-zwieġ, (ii) il-kura u kustodja tal-minuri, (iii) manteniment, u (iv) elenku ta' dak li jappartjeni lir-reġim tal-komunjoni tal-akkwisti;[4]

Rat l-affidavits tal-partijiet kontendenti u d-dokumenti annessi,[5] kif ukoll ix-xhieda,[6] u l-kontro-ezamijiet tagħhom;[7]

Rat il-verbali tas-seduti miżmuma mill-Perit Legali Dr Vincent Galea li ġie maħtur għal tali fini fl-udjenza tat-12 ta' Ottubru 2011,[8] ix-xhieda li ddeponew quddiemu u d-dokumenti esebiti mill-istess xhieda;

Rat l-atti kollha ta' dan il-proċediment;

Rat id-digriet tad-9 ta' Marzu 2012 fejn il-Qorti ċaħdet it-talba tal-konvenuta għat-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti abbazi l-Artikolu 55 tal-Kodiċi Ċivili;[9]

Rat l-atti tal-Appell bin-numru 304/2010 fl-ismijiet odjerni inkluz is-sentenza

[3] Fol. 77 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[4] Fol. 20 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[5] Affidavit tal-konvenut, a fol. 29 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL, u fol. 18 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL; Affidavit tal-attriċi, a fol. 801 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[6] Xhieda tal-konvenut, a fol. 539, 829, 901, 1104 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL; Xhieda tal-attriċi, a fol. 835, 893, 1097 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[7] Kontro-ezami tal-konvenut, a fol. 1085 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL; Kontro-ezami tal-attriċi, a fol. 952, 959 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[8] Fol. 77 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[9] Fol. 150 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

mogħtija fil-25 ta' Marzu 2011 u dan bis-saħħa tad-digriet tal-5 ta' Marzu 2012 fejn il-Qorti laqgħat it-talba tal-konvenuta tal-1 ta' Diċembru 2011 sabiex jiġu allegati mal-azzjoni odjerna l-atti tal-appell in kwistjoni;[10]

Rat il-kopja legali tal-Mandat ta' Inibizzjoni bin-numru 260/2010AL ipprezentat mill-konvenuta kontra l-attur;[11]

Rat il-kopja legali tal-Mandat ta' Zgumbrament bin-numru 284/2010AL ipprezentat mill-konvenuta kontra l-attur;[12]

Rat il-kopja legali tal-Mandat ta' Sekwestru bin-numru 199/2010AL ipprezentat mill-konvenuta kontra l-attur;[13]

Rat is-sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs A B** deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali mogħtija fis-27 ta' Ġunju 2012,[14] u kif ukoll is-sentenza tal-Appell Kriminali fl-istess ismijiet dwar l-istess mertu mogħtija nhar il-15 ta' Mejju 2013;[15]

Rat is-sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs A B** deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali mogħtija nhar it-30 ta' Mejju 2016;[16]

Rat is-sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs K B** deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali mogħtija nhar il-11 ta' Lulju 2011;[17]

Rat is-sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs A B** deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta)

[10] Fol. 125 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[11] Fol. 207 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[12] Fol. 212 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[13] Fol. 215 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[14] Fol. 181 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL, rigward nuqqas ta' ħlas ta' manteniment, fejn il-Qorti sabet lil A B ħati u ġie kkundannat xahar ħabs sospizi għal sena filwaqt li ġie ordnat iħallas €850 fi zmien tlett (3) xhur.
[15] Fol. 408 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL, li rrifformat l-ewwel sentenza fis-sens illi lliberat lil A B bil-kundizzjoni li ma jagħmilx reat ieħor fi zmien tlett (3) xhur.
[16] Fol. 436 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL, fejn l-akkuzi kontra A B kienu: (i) għamel ħsara fuq id-dar matrimonjali, (ii) ittenta li jikkaġuna feriti gravi fuq zewġ Pulizija, (iii) attakka jew għamel rezistenza bi vjolenza jew ħebb kontra Pulizija, (iv) inġurja jew hedded jew għamel offiza fuq Pulizija, (v) ikkaġuna lil martu u uliedu biza' li se tintuza vjolenza, (vi) saq vettura b'mod perikoluz, traskurat u negliġenti, (vii) kiser volontarjament il-bon ordni jew il-kwiet pubbliku, (viii) biex jezerċita jedd ġiegħel lil xi ħadd biex iħallas dejn, u fuq ammissjoni ta' A Axis ail-Qorti sabitu ħati u kkundannatu għal sentejn (2) priġunerija sospizi għal erba' (4) snin, filwaqt li nħarġet ordni ta' protezzjoni fil-konfront ta' A B a favur martu u uliedu.
[17] Fol. 692 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL, fejn K B, ossia ħu l-konvenut, nstab ħati u ġie kkundannat tlett (3) xhur ħabs sospizi għal sena.

bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali mogħtija fis-17 ta' Jannar 2012;[18]

Rat in-nota konġunta datata 6 ta' Ġunju 2018 fejn il-partijiet iddikjaraw dawk il-kwistjonijiet li dwarhom qegħdin jaqblu,[19] kif ukoll in-nota konġunta tas-16 ta' April 2019 fejn iddikjaraw il-valur aġġornat tad-dar matrimonjali;[20]

Rat ir-rapport maħluf tal-Perit Legali Dr Vincent Galea, ipprezentat u maħluf nhar l-14 ta' Lulju 2020;[21]

Rat id-domandi in eskussjoni u r-risposti għall-istess;[22]

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet finali tal-konvenuta;[23]

Rat illi l-kawża tħalliet għas-sentenza għal-lum.[24]

Ikkunsidrat;

KONSIDERAZZJONIJIET:

Qabel ma tgħaddi għall-konsiderazzjonijiet tagħha stess, u dan senjatament minħabba d-domandi in eskussjoni u n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet, il-Qorti hija tal-fehma li fiċ-ċirkostanzi jkun idoneju li jiġi replikat dak kollu li ġie miġbur mill-Perit Legali fir-rapport tiegħu, u ċA' il-konsiderazzjonijiet tal-istess perit wara li ħa konjizzjoni tal-proċessi kollha li flimkien isawru l-kaz odjern li ilu għaddej għal ħdax-il (11) sena.

1. Ir-Rapport tal-Perit Legali:

Il-Perit Legali Dr Vincent Galea ġie maħtur għal tali skop permezz ta' digriet datat 12 ta' Ottubru 2011, fejn in adempjenza tal-inkarigu mogħti lilu zamm numru ta' seduti. Wara li l-Perit Legali ra u inkluda fir-rapport tiegħu r-rikors

[18] Fol. 694 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL, fejn A B nstab ħati tali bla ħsieb li jisraq jew li jagħmel ħsara kontra l-liġi izda biss biex jezerċita jedd li jippretendi li għandu, iġiegħel bl-awtorita' tiegħu nnifsu meta ndaħal fi ħwejjeġ ħaddieħor, u ġie kkundannat multa ta' erba' mitt Ewro (€400).
[19] Fol. 472 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[20] Fol. 493 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[21] Fol. 130 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[22] Fol. 1149 – 1160 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[23] Fol. 158 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[24] Fol. 157 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.

promotur u r-risposta ġuramentata, huwa kompla jirrileva s-segwenti:

17. *Din il-kawża hija simili għal dik intavolata mill-konvenuta kontra l-attur u li dwarha, r-relatur ħejja r-rapport peritali tiegħu. A skans ta' ripetizzjoni inutili, r-relatur jagħmel referenza għal provi mressqa f'din il-kawża u fil-kawża fl-ismijiet C D B vs A B (Rik. Maħ. Nru. 396/10/AL) u għar-relazzjoni minnu ppreżentata fl-imsemmija kawża. Il-konsiderazzjoni magħmula minnu f'dik ir-relazzjoni għandhom japplikaw mutatis mutandis f'din il-kawża.*

18. *Illi f'din il-kawża l-attur ressaq sittax (16)-il talba. Ir-relatur sejjer jelenkahom fl-istess ordni, jagħmel l-eċċezzjoni ossia r-risposta maħlufa relattiva għal dik it-talba u imbagħad jgħaddi biex jagħti l-fehma tiegħu fuq il-punti li dwarhom ma hemmx qbil bejn il-partijiet.*

<u>L-Ewwel Talba</u>

19. *Fl-ewwel talba tiegħu, l-attur jgħid li ż-żwieġ li seħħ bejn il-kontendenti konjuġi B tkisser irremedjabbilment mingħajr ebda tama ta' rikonċiljazzjoni il-għaliex il-ħajja flimkien tal-konjuġi B m'għandhiex aktar possibbli u dana minħabba tortijiet esklussivament imputabbli lill-intimata/konvenuta C D B a bażi ta' artikolu 39, 40 u 41 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, Kodiċi Ċivili.*

20. *Il-konvenuta ma taqbilx ma dan.*

21. *Diġa rajna fil-kawża istitwita mill-attriċi li t-tort għat-tifrik ta' dan iż-żwieġ jaħti għalih biss l-attur. Għalhekk, in vista tal-fehma espressa diġa mir-relatur fil-kawża l-oħra filwaqt li huwa tal-fehma li l-Onorabbli Qorti għandha tilqa din it-talba, hija għandha tiddikjara li dan it-tifrik taż-żwieġ sar unikament tort tal-attur.*

Għalhekk, għar-raġunijiet hawn fuq miġjuba r-relatur huwa tal-fehma li l-ewwel talba tal-attriċi għandha tintlaqa u tiddikjara li ż-żwieġ tal-kontendenti tkisser tort unikament tal-attur.

<u>It-Tieni Talba</u>

22. *Fit-tieni talba tiegħu, l-attur jgħid li meħud in konsiderazzjoni li l-kontendenti konjuġi B kellhom żewġt ibniet li waħda minnhom hija diġa maġġorenni, u l-oħra għandha diġa erbatax-il sena, ir-rikorrenti aċċetta li filwaqt li l-kura u kustodja ta' bintu minuri G B għandha tkun konġunta, biss effettivament din it-tifla la hekk tidher tippreferi għax hekk immanipulata minn ommha għandha tibqa' tirrisjedi ma' ommha fl-indirizz f'numru 20, Triq Żaren Dalli, ġewwa Birżebbuġa fejn l-Intimata marret tirrisjedi wara li abbandunat id-dar matrimonjali.*

23. ***Illi ulied il-partijiet, F u G twieldu fl-24 ta' Settembru, 1992 u fit-30 ta' Settembru, 1996 rispettivament. Illum il-ġurnata ma għadhomx minuri, għandhom aktar minn tlieta u għoxrin (23) sena, u konsegwentement ir-relatur huwa tal-fehma li l-Onorabbli Qorti għandha tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri ta' din it-talba.***

<u>It-Tielet Talba</u>

24. *Fit-tielet talba tiegħu, l-attur jgħid li fiċ-ċirkostanzi, l-konvenuta m'għandhiex tkun intitolata għal ebda forma ta' manteniment u dana a bażi tal-artikolu 48 Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, Kodiċi Ċivili, sub-artiklu 1 u sub-artiklu 2 tal-istess Artiklu 48, apparti minn artikoli oħra relatati mal-manteniment u dana billi l-aġir u d-deportament, l-objettivi u s-strateġiji aggressivi u negattivi da parti tal-konvenuta ma jagħmluhiex ġust illi l-attur żewġha b'xi mod jivversa xi forma ta' retta alimentari għal martu l-konvenuta odjerna.*

25. *Peress li r-relatur huwa tal-fehma li dan iż-żwieġ tkisser tort tal-attur, allura ma hux il-każ li din it-talba tintlaqa.*

Għalhekk hija l-fehma tar-relatur li din it-tielet talba għandha tiġi miċħuda.

<u>Ir-Raba' Talba</u>

26. *Fir-raba talba tiegħu, l-attur jgħid li peress li martu l-konvenuta hija ħatja li farrket irremedjabilment dan iż-żwieġ a bażi tal-artikoli 40, 41 kif ukoll 39 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta allura hija għandha tibqa obbligata li tivversa retta alimentari jekk ikun il-każ lil żewġha, filwaqt illi żewġha*

m'għandu jibqgħalu ebda obbligu li jivversa xi retta alimentari lill-konvenuta.

27. *Illi kif diġa rajna ż-żwieġ tkisser tort tal-attur u għalhekk ma huwiex il-każ li dak mitlub jintlaqa. Mil-banda l-oħra, l-attur għandu jibqa obbligat li jħallas manteniment lil martu l-konvenuta u dan kif rakkomandat minnu fil-kawża 396/10.*

In vista ta' dak suespost aktar il-fuq f'din ir-relazzjoni, hija l-fehma tar-relatur li l-Onorabbli Qorti għandha tiċħad din it-talba.

Il-Ħames Talba

28. *Fil-ħames talba tiegħu l-attur talab illi fir-rigward tad-dar taż-żwieġ pendente lite l-attur għandu jibqa' jirrisjedi f'din id-dar numru 11, mogħtija l-isem ta' Garden of Eden, f'Santa Margerita Estate, Triq il-Feniċi, il-Mosta u dana billi fl-ewwel lok din hija proprjeta parafernali tal-istess attur, fit-tieni lok kienet martu li ħolqot dan l-inkwiet bl-aggressivita kollha, u minkejja digriet ta' din il-Qorti ta' nhar it-Tlieta 2 ta' Novembru, 2010 biex l-attur jallontana ruħu minn ġo daru u l-proprjeta parafernali tiegħu, qed isiru proċeduri kemm quddiem il-Qorti tal-Appell tal-Qrati tal-Ġustizzja tar-Repubblika ta' Malta u jekk hemm bżonn quddiem il-Qrati tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropeja, kif ukoll hemm proċeduri għaddejjin kemm fil-qasam civili kif ukoll kriminali kontra terzi persuni li abbużaw mir-rwol tagħhom u effettivament dehru motivati li jaġevolaw il-posizzjoni tal-konvenuta u litteralment jippruvaw ifixklu bl-iktar mod assolut lill-attur B A u kwindi l-Qorti għandha tagħti l-ordni li pendente lite għandu jkun ir-rikorrenti li jibqa jirrisjedi fid-dar taż-żwieġ peress illi l-konvenuta u t-tifla minuri għandhom residenza alternattiva f'numru 20, Triq Żaren Dalli, ġewwa Birżebbuġa.*

29. *Ir-relatur fir-relazzjoni minnu mressqa għar-rigward tal-kawża fl-ismijiet inversi numru 396/10 issuġerixxa lill-Onorabbli Qorti li l-fond matrimonjali flimkien mal-garaxx għandhom jitqegħdu għal bejgħ bil-liċitazzjoni bl-intervent ta' oblaturi estraneji. In vista ta' dan, din it-talba għandha tiġi miċħuda.*

In vista ta' dak suespost aktar il-fuq f'din ir-relazzjoni, u invista ta' dak minnu deċiż fil-kawża numru 396/10 din it-talba għandha tiġi miċħuda.

<u>Is-Sitt Talba</u>

30. Fis-sitt talba tiegħu l-attur talab li l-konvenuta m'għandha tkun intitolata għall-ebda forma ta' manteniment pendente lite filwaqt li l-attur għandu jkun intitolat li jitlob mingħand il-mara tiegħu somma għall-manteniment skond il-bżonnijiet tiegħu u skond il-mezzi tal-parti l-oħra, u dana meta jitqies ukoll fiċ-ċirkustanzi l-oħra kollha tal-partijiet fosthom li kienet l-istess konvenuta li farrket ix-xogħol li kellu l-attur u llum l-attur ilu mix-xahar ta' Awwissu tas-sena kurrenti mingħajr ma jaħdem għal raġunijiet ġa ndikati fid-Dokument AJ5 fil-qosor u Dokumenti u provi oħra illi jinġabu fil-mori ta' din il-kawża.

31. Ir-relatur jagħmel referenza għar-relazzjoni magħmula minnu fil-kawża numru 396/10. Din hija talba għal ħlas ta' manteniment pendente lite. Peress li l-kawża sejra tiġi deċiża, ma huwiex il-każ li din it-talba tintlaqa.

Għalhekk hija l-fehma tar-relatur li l-Onorabbli Qorti għandha tiċħad din it-talba.

<u>Is-Seba' Talba</u>

32. Fis-seba' talba tiegħu, l-attur talab għar-rigward tal-artikolu 47 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, hemm tifla waħda li hija minuri li jisimha G B ta' erbatax-il sena u din il-bieb tad-dar matrimonjali proprjeta parafernali tar-rikorrenti huwa dejjem miftuħ għaliha jekk trid tmur imma tiddeċiedi hi jekk tridx toqgħod ma' missierha jew ma' ommha u hi lill-Qorti qaltilha nhar l-Erbgħa 27 t'Ottubru, 2010, li tippreferi toqgħod m'ommha u għalhekk il-minuri G B tagħżel hi tridx tmur tirrisjedi ma' ommha fl-indirizz XX, Triq XXX, ġewwa Birżebbuġa, fejn marret tirrisjedi l-intimata meta abbandunat id-dar matrimonjali f'Awwissu tas-sena kurrenti jew inkellha ma' missierha f'numru XX, XXX, XXX, Triq X, Mosta li hija d-dar matrimonjali u proprjeta parafernali tal-istess attur A B.

33. Ir-relatur huwa tal-fehma li l-Onorabbli Qorti għandha tastjeni milli tieħu

konjizzjoni ulterjuri ta' din it-talba peress li l-minuri G B llum il-ġurnata hija maġġorenni.

Għalhekk hija l-fehma tar-relatur li l-Onorabbli Qorti għandha tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tas-seba' talba.

It-Tmien u d-Disa' Talbiet

34. *Fit-tmien u disa' talbiet tiegħu l-attur qal li għandu jkun applikat fil-konfront tal-konvenuta l-artikolu 48 fl-intier tiegħu ossia kemm sub-artiklu 1 u 2 tal-artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, billi hija l-konvenuta li hija l-ħtija tal-firda u dana a bażi tal-artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili u għalhekk għandha titlef il-jeddijiet imsemmijin fis-subinċiż (a) tas-sub-artikolu 1 tal-artikolu 48, kif ukoll jiġi applikat fil-konfront tal-attriċi s-sub-inċiż (b) tas-sub-artikolu 1 tal-artikolu 48, tal-Kapitolu 16, kif ukoll is-subinċiż (ċ) u s-subinċiż (d) tal-istess sub-artiklu 1 tal-artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u għandhom jiġu applikat favur l-attur B A is-subartikolu 2 tal-artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta. U li din il-Qorti għandha tkun ħielsa li fiċ-ċirkostanzi tapplika favur l-attur u rigorożament kontra l-intimata/konvenuta l-effetti tal-artikoli 51, 52, 53 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta u dan għal raġunijiet li qegħdin ampjament jirriżultaw minn din il-kawża odjerna, id-dokumenti esebiti magħha, dokumenti li jiġu esebiti flimkien ma' affidavits fil-mori tal-kawża u l-provi li jittressqu miż-żewġ naħat.*

35. *Peress li l-ħtija għat-tkisser ta' dan iż-żwieġ hija biss tal-attur, allura dawn iż-żewġ talbiet ma għandhomx jintlaqgħu.*

Għalhekk hija l-fehma tar-relatur li l-Onorabbli Qorti għandha tiċħad it-tmien u d-disa' talba tal-attur.

L-Għaxar Talba

36. *Fl-għaxar talba tiegħu l-attur qal li għandu jkun applikat l-artikolu 54, sub-artikolu 1 sa 7 tal-istess artikolu 54 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta favur l-attur fejn id-dar matrimonjali tiġi konfermata bħala proprjeta parafernali tal-attur, waqt li l-konvenuta għandha tkun obbligata li tivversa*

manteniment lill-attur żewġha u dan għal raġunijiet li qegħdin jirriżultaw fil-mori ta' din il-kawża u fil-komplessivita tal-atti ġudizzjarji tagħha

Din it-talba ukoll għandha tiġi miċħuda.

Għalhekk hija l-fehma tar-relatur li l-Onorabbli Qorti għandha tiċħad l-għaxar talba tal-attriċi.

<u>Il-Ħdax-il Talba</u>

37. *Fil-ħdax il-talba tiegħu, l-attur talab li l-Onorabbli Qorti jogħġoba tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet kontendenti konjuġi B filwaqt li jinżamm fil-perspettiva li d-dar matrimonjali hija proprjeta parafernali tal-attur B A u li effettivament il-konvenuta B C D dejjem kienet mara tad-dar fil-perjodu taż-żwieġ tagħha mar-rikorrenti l-esponenti odjern: vide artikolu 55 tal-Kapitolu 16 (Kodiċi Ċivili).*

    Din it-talba għandha tintlaqa. Ir-relatur jagħmel referenza għal dak deċiż minnu fir-relazzjoni 396/10/AL fl-ismijiet inversi u x-xoljiment u d-divizjoni hemm magħmula għandhom japplikaw għal dan il-każ.

Għalhekk hija l-fehma tar-relatur li l-Onorabbli Qorti għandha tilqa l-ħdax-il talba tal-attur.

<u>It-Tnax-il Talba</u>

38. *Fit-tnax-il talba tiegħu, l-attur talab li tiġi likwidata wkoll dik li hija l-proprjeta parafernali tal-kontendenti rispettivament liema proprjeta għandha tiġi assenjata in toto lill-parti li tappartjeni u kwalsiasi kreditu li xi parti mill-kontendenti konjuġi B jista jkollha fuqil-komunjoni tal-akkwisti għandha tiġi likwidata wkoll u tiġi assenjata in toto lill-parti li lilha tirrispekja.*

39. *Ir-relatur jagħmel referenza għal likwidazzjoni u diviżjoni tal-komunjoni tal-akkwisti u għal dikjarazzjonijiet li hemm dwar il-proprjeta parafernali fil-kawża fl-ismijiet inversi numru 396/10 u jitlob li l-konsiderazzjonijiet hemm magħmula jkunu applikati mutatis mutandis f'dan il-każ.*

Għaldaqstant din it-talba għandha tintlaqa.

<u>It-Tlettax-il Talba</u>

40. *Fit-tlettax-il talba l-attur talab li jiġi applikat favurih l-artikolu 55A tal-Kapitolu 16 li jirrigwarda d-dar taż-żwieġ peress illi l-art li fuqha huwa ħammel u bena daru u anke l-istess dar matrimonjali nbniet mir-rikorrenti personalment qabel iż-żwieġ u bl-ebda mod ma tappartjeni lill-konvenuta C D B, liema dar taż-żwieġ hija sitwata fil-post magħruf bħala Garden of Eden, numru 11, Santa Margerita Estate, Triq il-Feniċi, Mosta.*

41. *Din it-talba għandha tiġi miċħuda anke in vista tal-fatt li d-dar matrimonjali, tappartjeni liż-żewġ partijiet b'mod ugwali u li r-relatur issuġerixxa fil-kawża fl-ismijiet inversi li din il-proprjeta tinbiegħ bil-liċitazzjoni.*

Għaldaqstant din it-talba għandha tiġi miċħuda.

<u>L-Erbatax-il Talba</u>

42. *Fl-erbatax-il talba tiegħu l-attur talab li l-bint minuri tal-partijiet tiddeċiedi hi ma min trid tirrisjedi.*

43. *Peress li l-minuri, llum il-ġurnata hija maġġorenni, l-Onorabbli Qorti għandha tastjeni minn dit-talba.*

Għaldaqstant ir-relatur huwa tal-fehma li l-Onorabbli Qorti għandha tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri ta' din it-talba.

<u>Il-Ħmistax-il Talba</u>

44. *Fil-ħmistax-il talba l-attur talab li martu l-konvenuta ma tibqax tuża iżjed, wara l-firda, l-kunjom tagħha taż-żwieġ.*

45. *L-attriċi għamlet talba simili għal din fil-kawża tagħha fl-ismijiet inversi bin-numru 396/10. Din it-talba għandha tintlaqa.*

Għaldaqstant ir-relatur huwa tal-fehma li l-Onorabbli Qorti għandha tilqa din it-talba.

Is-Sittax il-Talba

46. *Fis-sittax-il talba tiegħu, l-attur għamel referenza ghad-dispositiv tal-artikolu 62A tal-Kodiċi Ċivili.*

47. *Fil-kawża fl-ismijiet inversi bin-numru 396/10, ir-relatur kien tal-fehma li l-Onorabbli Qorti jogħġobha taħtar Nutar sabiex tkun tista ssir l-assenjazzjoni ta' nofs indiviż tad-dar matrimonjali favur il-konvenuta odjerna. In vista ta' dak il-fatt, ma hemmx il-ħtieġa għal din it-talba u konsegwentement din għandha tiġi miċħuda.*

Għaldaqstant ir-relatur huwa tal-fehma li l-Onorabbli Qorti għandha tiċħad din it-talba.

KONKLUZJONI

48. ***GĦALDAQSTANT*** *in vista ta' dak hawn fuq premess, ir-relatur huwa tal-fehma li din l-Onorabbli Qorti għandha, prevja li tilqa l-eċċezzjonijiet imqanqla mill-konvenuta fir-risposta maħlufa tagħha, u tiċħadhom fejn dawn huma b'xi mod inkompatibbli ma dak hawn fuq deċiż, tgħaddi biex:*

1. *TILQA l-ewwel talba b'dan illi tiddikjara li ż-żwieġ tal-kontendenti tkisser tort unikament tal-attur.*

2. *TASTJENI milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni talba.*

3. *TIĊĦAD it-tielet talba.*

4. *TIĊĦAD ir-raba talba.*

5. *TIĊĦAD il-ħames talba.*

6. *TIĊĦAD is-sitt talba.*

7. *TASTJENI milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tas-seba' talba.*

8. *TIĊĦAD it-tmien talba.*

9. *TIĊĦAD id-disa' talba.*

10. *TIĊĦAD l-għaxar talba.*

11. *TILQA l-ħdax-il talba u r-relatur jagħmel referenza għal dak deċiż minnu fir-relazzjoni 396/10/AL fl-ismijiet inversi u x-xoljiment u d-divizjoni hemm magħmula għandhom japplikaw għal dan il-każ.*

12. *TILQA t-tnax-il talba r-relatur jagħmel referenza għal dak deċiż minnu fir-relazzjoni 396/10/AL fl-ismijiet inversi għar-rigward tal-likwidazzjoni u diviżjoni tal-komunjoni tal-akkwisti u għal dikjarazzjonijiet li hemm dwar il-proprjeta parafernali.*

13. *TIĊĦAD it-tlettax-il talba.*

14. *TASTJENI milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tal-erbatax-il talba.*

15. *TILQA l-ħmistax-il talba.*

16. *TIĊĦAD is-sittax-il talba.*

49. *L-ispejjeż, in vista ta' dak hawn fuq deċiż, inkluż li t-tort għat-tkissir taż-żwieġ seħħ unikament tort tal-attur, għandhom jiġu sopportati fl-intier tagħhom mill-istess attur.*

Tant għandu l-unur x'jissottometti r-relatur għas-savju u superjuri ġudizzju ta' l-Onorabbli Qorti.

Hekk kif jixhed is-suespost, il-Qorti tinsab tal-fehma li l-Perit Legali ħa konsiderazzjoni profonda u akkurata tax-xiehda u d-dokumenti kollha esebiti fil-mori ta' din il-kawza. Il-Qorti evalwat bir-reqqa l-imsemmi rapport u għandha l-konvinċiment morali sħiħ li l-Perit Legali qeda bis-sewwa l-obbligu tiegħu u pprovda lil Qorti bi stampa ċara tal-mertu tal-kaz odjern. Madanakollu l-Qorti

xorta waħda hija tal-fehma illi ikun idoneju li tagħmel l-osservazzjonijiet u konsiderazzjonijiet tagħha.

2. L-Azzjoni Odjerna:

Permezz tal-azzjoni odjerna l-attur qiegħeda jitlob lil din il-Qorti tiddikjara li C D B ħatja għat-tifrik taz-zwieġ tagħhom u dan għar-ragunijiet kontemplati fl-Artikolu 39, 40 u 41 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta. Magħdud ma' dan l-attur jitlob ukoll lil din il-Qorti sabiex tirregola l-effetti konsegwenzjali għas-separazzjoni personali. Il-Qorti tagħmel referenza għar-rikors promotur li permezz tal-istess, l-attur jelenka x'inhuma l-pretensjonijiet tiegħu fil-kawża odjerna:

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet filwaqt li tiddikjara lill-konvenuta ħatja għat-tifrik taz-zwieġ;

2. Tapplika kontra l-konvenuta d-dekadenzi stipulati fl-Artikolu 48 *et seq* tal-Kodiċi Ċivili, filwaqt li jiġi dikjarat li l-konvenuta iddekadiet mid-dritt li titlob u/jew tottjeni manteniment minn għand l-attur;

3. Tirregola l-kura, kustodja u residenza ta' G B;

4. Tordna li l-attur għandu jingħata manteniment għalih personalment;

5. Tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti, u kif ukoll tgħaddi sabiex tillikwida u taqsam l-istess komunjoni tal-akkwisti, senjatament billi tiddikjara li d-dar matrmonjali hija parafernali tal-attur, u konsegwentament tillikwida u tassenja lill-attur ukoll dawk l-assi u krediti li huma parafernali tiegħu;

6. Tordna u tawtorizza lill-attur jgħix ġewwa id-dar matrimonjali;

7. Tordna lill-konvenuta sabiex tirriverti għal kunjom xbubitha *'E'*.

Min-naħa l-oħra l-konvenuta, filwaqt li tiddikjara l-qbil tagħha mat-talba għas-separazzjoni personali, tiċħad dak attribwit lilha u ssostni li l-ħtija tirrisjedi unikament fuq l-attur. Fir-rigward tal-effetti konsegwenzjali tas-separazzjoni, il-

konvenuta taqbel illi l-komunjoni tal-akkwisti għandha tiġi likwidata izda ma taqbilx li d-dar matrimonjali tappartjeni unikament lill-attur bħala proprjeta' parafernali tiegħu. Għaldaqstant, il-Qorti kkunsidrat li l-partijiet ma għandhom l-ebda ħajra li jsalvaw iz-zwieġ tagħhom. Jidher ċar għall-Qorti li hemm disgwid kbir bejn il-partijiet fir-rigward ta' min għandu jiġi attribwit il-ħtija għat-tifrik taz-zwieġ u kif ukoll rigward l-effetti konsegwenzjali taz-zwieġ.

Magħdud mal-premess, il-Qorti tinnota ukoll li għalkemm ma' hemm l-ebda kontro-talba da parti l-konvenuta, jidher illi meta ġiet intavolata l-azzjoni odjerna nhar is-6 ta' Diċembru 2010, il-konvenuta kienet diġa' pproċediet b'azzjoni oħra għal separazzjoni personali u dan nhar is-16 ta' Novembru 2010, li għandha n-numru 396/2010 AL. Għaldaqstant il-Qorti kienet tal-fehma illi ikun idoneju li z-zewġ azzjonijiet jimxu flimkien, anke sabiex il-provi imresqa mill-partijiet ikunu jikkostitwixxu stat ta' prova fiz-zewġ kawzi.[25]

3. Is-Separazzjoni Personali u r-Responsabbilita' għat-Tkissir taz-Zwieġ:

<u>Il-Verzjoni tal-Attur u l-Allegati Tortijiet Attribwiti lill-Konvenuta:</u>

Fl-affidavit tiegħu, l-attur jispjega illi huwa minn dejjem kien imidd idejh għax-xogħol, u dan minn ta' eta' zgħira, fejn għamel zmien jaħdem ma' missieru fix-xogħol tal-bini. Ta' għoxrin (20) sena ltaqa' mal-konvenuta, u ddeċieda li jmur jaħdem ma' kumpanija tal-kostruzzjoni sabiex ikollu qliegħ aħjar. L-attur jikkontendi illi *"peress li kont diga' gharus xtrajt bicca art kbira gewa Hal Lija li flok inhallasha bi flus, nahdimha lil min ser ibieghieli u ddecidejna li nahdimielhu wara l-hinijiet tax-xoghol li kelli mal-kumpanija ta' fejn kont nahdem. Jien ghamilt zmien twil biex qtajtha ghax biex gejt square maghha kelli nibnilu madwar tliet postijiet ta' zewg sulari l-wiehed".*[26] Dak iz-zmien ukoll kienu ħarġu għal bejgħ artijiet tal-Gvern, u b'hekk jgħid li "*jiena u l-gharusa li kelli konna applikajna fuq bicca art Birzebbugia u mill-banda l-ohra ghalkemm jiena ma kontx naf missieri kien applikali għal bicca art ohra li tkun, f'liema rahal tkun, fuq ismi. Meta dawn l-artijiet gew biex jitilghu rcivejt u sirt naf li dawn il-plots telghuli t-tnejn f'daqqa, ta' Birzebbugia li jien kont applikajt ma' l-gharusa li kelli u tal-Mosta li applika fuqi missieri. (...) Issa, l-ohra ta'*

[25] Fol. 77 tal-proċess numru 421/2010 AL.
[26] Fol. 18 tal-proċess numru 421/2010 AL.

Birzebbugia peress li kienet qeghda fuqi wkoll, kelli nirrifjuta wahda zgur, filfatt mort il-Baviera u rrifjutat ta' Birzebbugia u zammejt tal-Mosta bhala art".[27] L-attur jispjega li biex tinbena din l-art ġewwa l-Mosta, huwa partat l-art ta' Ħal-Lija ma' materjal mal-kumpanija li kienet tħaddmu, u b'hekk *"il-materjal li kien ikolli bzonn, peress li hdimt ghalih qabel, dejjem sibtu biex nibqa' ghaddej bix-xoghol u qatt ma kont bzonn ta' finanzi".*[28] Min-naħa l-oħra jgħid li l-għarusa tiegħu, permezz tal-introjtu tagħha kienet taħseb għall-ispejjez tat-tieġ, izda *"l-bqija f'affarijiet ta' post bl-gharaq ta' demmi u ta' gbini hdimtu".*[29] Izda maz-zmien beda jaħseb sabiex jibda jaħdem għal rasu, u peress li l-ispejjez bdew jitilgħu ġmielhom, l-attur jgħid li ma setgħax ilaħħaq mal-ispejjez biex jagħlaq u jimla' l-post, u fl-istess waqt jixtri l-għodda, *"hemmhekk kien li sibt dik in-naqra ghajnuna minghand l-gharusa li kelli dak iz-zmien".*[30]

Il-partijiet izzewġu fil-11 ta' Mejju 1991 u wara ftit zmien kellhom l-ewwel wild, fejn fil-fehma tal-attur kien proprju f'tali zmien li bdew l-intoppi bejn il-partijiet. Jgħid li l-ewwel ġlieda bejniethom kienet għaliex wara argument, il-konvenuta kienet telqet bit-tarbija b'taxi għand ommha. L-attur jgħid li f'xi argumenti, meta kien ifettlilha, l-konvenuta kienet taqbad u titlaq bit-tfal għand ommha, għalkemm din dejjem irritornat lura d-dar tard filgħaxija ma' ommha u zijuha. Jgħid li matul iz-zwieġ tagħhom, din l-istorja rrepetiet ruħha għal madwar erba' (4) darbiet, izda l-ħames (5) darba telqet mid-dar u ma rritornatx lura. L-attur jikkontendi li huwa qatt ma keċċa lil martu mid-dar, izda kienet hi li dejjem qabdet u telqet mid-dar. Fil-fehma tal-attur, din l-attitudni tal-konvenuta għandu jiġi kklassifikat ma' *"tradiment sfaccat f'wicci"* hekk kif skontu *"fejn ikun hemm xi argument qabel ma jitranga l-argument m'ghandekx ghalfejn titlaq il-barra jew tisma' minn ilsien haddiehor u tinjora il ta' zewgek".*[31]

L-attur jgħid li fiz-zwieġ kien sar jaf li ommha u ħutha kienu ħaduha għand tabib tal-moħħ u dan bil-moħbi tal-attur stess. Hawnhekk l-attur beda jinduna bl-indħil u l-ħsara tal-familja tal-konvenuta, u li għall-konvenuta familtha kienu ta' prijorita' fuq zewġha. Kien proprju għalhekk li l-attur jgħid li kien beda l-proċedura ta' separazzjoni, izda li sussegwentament waqqafha. Minkejja li l-attur beda jħoss li ġejja maltempata fiz-zwieġ tagħhom, huwa jgħid li qatt ma ħaseb

[27] Fol. 18 – 19 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[28] *Ibid.*
[29] *Ibid.*
[30] Fol. 20 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[31] Fol. 21 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.

għal rasu finanzjarjament. Anzi jgħid li minkejja li huwa ried jieħu ħsieb il-finanzi tal-familja hu, il-konvenuta qatt ma riedet ittih ċans għaliex il-konvenuta kollox kif trid hi, filwaqt li l-attur kellu jbaxxi rasu għal kollox. Madanakollu jikkonferma li meta nqala' l-aħħar inkwiet bejniethom, ma baqgħax jagħtiha l-flus kollha f'idejha u b'hekk kompla zdied l-inkwiet. Ikompli jzid li wara kull argument, il-konvenuta kienet tmur lura d-dar għaliex kienet taf li ser issib il-flus, u dak kollu li jkollha bzonn. Għaldaqstant l-attur għandu dubji serji jekk qattx xi darba kienx hemm imħabba ġenwina bejniethom, anzi jemmen li *"ghalija dan huwa l-ikbar tradiment ta' rghiba taz-zwieg, rghiba ghall-flus, qatt ma kellha imhabba lejja hlief skopijiet biex terda minn fuq dar. (...) Jiena bniedem li gejt uzat, immur ghax-xoghol, naghtiha l-flus u nitlaq il-barra ghax-xoghol, nigi niekol, norqod u nerga' mmur ghax-xoghol"*.[32] L-attur għandu d-dubju li martu zzewġitu sabiex tieħu nofs id-dar matrimonjali, u jekk huwa hekk, fil-fehma tal-attur iz-zwieġ ta' bejniethom huwa zwieġ fallut. L-attur jgħid li qatt ma kien stmat aktar minn biċċa tal-art u b'hekk kien iħossu mweġġa' ħafna, filwaqt li hu jħoss li qatt ma naqas lil martu u uliedu.

F'affidavit ulterjuri, l-attur jinnega li hu qatt ma kien aggressiv, izda jgħid li kienet proprju martu li kienet aggressiva miegħu. Barra minn hekk, jgħid ukoll illi kienet martu li fottitlu l-impjieg tiegħu billi ħaditlu l-mezzi kollha biex jaqla' x'jiekol, tant li llum il-ġurnata qiegħed jiġġieled biex jirkupra x-xogħol li kellu. L-attur jispiċċa sabiex jikkontendi li *"iz-zwieg tfarrak minhabba marti, hi kienet responsabbli ghax lili qatt ma stmatni bhala zewgha, qatt ma ddjalogat mieghi izda ma' ommha u ma' hutha u li jghiduha huma tajjeb u li nghid jien ma jigix stmat"*.[33] *Ikompli jgħid li "dak li mhux taghha u trid tiehdu la ghamlet vendetta, lanqas jekk nitlef kollox basta ma tiehu xejn"*.[34]

Sabiex isaħħaħ il-verzjoni tiegħu, l-attur ressaq is-sewgenti provi:

a. <u>*Affidavit ta' L M*</u>, ossia oħt l-attur, maħluf nhar it-23 ta' Frar 2011 u pprezentat kontestwalment mar-risposta ġuramentata nhar it-28 ta' Frar 2011,[35] u kif ukoll ix-xhieda tagħha ta' nhar is-17 ta' Ġunju 2015;[36]

[32] Fol. 24 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[33] Fol. 25 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[34] Fol. 27 tal-proċess bin-numru 421/2010 AL.
[35] Fol. 47, tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[36] Fol. 1046 u 1052 – 1054, tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

b. *Id-dokumenti pprezentati minn L M*, oħt l-attur, matul ix-xhieda tagħha tas-17 ta' Ġunju 2015, ċA': (i) pagamenti li saru minn A B,[37] (ii) pagamenti li għadhom iridu jitħallsu,[38] (iii) taħrika mill-Pulizija sabiex A B jidher quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti tal-Ġudikatura Kriminali minħabba ħlas ta' taxxa,[39] (iv) dikjarazzjoni tal-kont ta' A B mad-Dipartiment tat-Taxxa,[40] (v) kopja tat-testment ta' Marija Dolores Axia, ossia omm l-attur, li ħalliet lil L M u K B bħala l-eredi universali tagħha stante li A B kien diġa' ħa sehemu,[41] (vi) skrittura datata 13 ta' Novembru 2001, bejn Marija Dolores B u uliedha, fejn dawn kull wieħed ħadu s-somma ta' LM2,000 bħala depozitu filwaqt li kienu prekluzi milli jagħmlu uzu minn tali flus,[42] (vii) kopja legali tal-ittra uffiċċjali abbazi tal-Artikolu 166A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta mibgħuta minn Marija Dolores B lil binha A B nhar id-29 ta' Jannar 2013, sabiex iħallasha is-somma ta' €4,658.74 (LM2,000),[43] u (viii) irċevuta u envelop bid-data 4 ta' Marzu 2010 mibgħuta lil C B għal xiri ta' kontraġettivi mill-Ingilterra;[44]

c. *Affidavit ta' K B*, ossia ħu l-attur, maħluf nhar l-24 ta' Frar 2011 u pprezentat kontestwalment mar-risposta ġuramentata nhar it-28 ta' Frar 2011;[45]

d. *Affidavit ta' N B*, ossia il-mara ta' ħu l-attur, maħluf nhar l-24 ta' Frar 2011 u pprezentat kontestwalment mar-risposta ġuramentata nhar it-28 ta' Frar 2011.[46]

Il-Verzjoni tal-Konvenuta u l-Allegati Tortijiet Attribwiti lill-Attur:

Fl-affidavit tagħha l-konvenuta tispjega li saret taf lil A B f'Settembru tas-sena 1982, u wara relazzjoni ta' madwar sentejn, il-partijiet bdew jaħsbu sabiex jixtru biċċa art flimkien tant li kienu ftehmu li jixtru biċċa art ġewwa Ħal-Lija flimkien bil-qbil li l-konvenuta toħroġ il-flus filwaqt li l-attur jibni d-dar. Sena wara, l-konvenuta tgħid li kienu ħarġu għal bejgħ numru ta' plots tal-Gvern taħt skema

[37] Fol. 1055 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[38] Fol. 1062 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[39] Fol. 1070 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[40] Fol. 1071 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[41] Fol. 1072 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[42] Fol. 1075 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[43] Fol. 1077 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[44] Fol. 1079 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[45] Fol. 52, 56, 60 – kollha l-istess verzjoni tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[46] Fol. 64 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

tal-għarajjes. Missier l-attur kien tefa' applikazzjoni f'isem il-partijiet, u din ġiet magħzula, fejn il-partijiet ingħataw il-possibilita' li jixtru plot ġewwa l-Mosta. Il-konvenuta tispjega li l-partijiet aċċettaw li jixtru dan il-plot ġewwa l-Mosta, izda tgħid illi in vista li dak iz-zmien l-attur kien għadu bla impjieg, kienet proprju hi li ħarġet is-somma ta' tlett mija u ħamsin lira Maltin (LM350) sabiex tinxtara din l-art ġewwa l-Mosta. Konsegwentament, l-attur beda jaħdem ma' kumpanija tal-kostruzzjoni, ossia Attard Bros., u kien sar ftehim bejn il-partijiet u s-sid ta' Attard Bros. sabiex jpartu l-art ta' Ħal-Lija ma' materjal, bl-intiza li b'tali materjal l-partijiet ikunu f'pozizzjoni li jibnu l-plot tal-Mosta. Fil-fatt jingħad li hekk sar, u l-konvenut tikkontendi li *"Dan il-materjal gie uzat fil-plot li hadna gewwa l-Mosta. Dan il-plot tellajnieh finanzjarjament flimkien"*.[47]

Jingħad illi waqt l-għerusija tagħhom, il-partijiet ma kellhomx problemi. Il-partijiet izzewġu, u sena wara z-zwieġ, Il-konvenuta waqfet mix-xogħol. Il-konvenuta tikkontendi li l-inkwiet beda wara t-twelid tal-ewwel tarbija, hekk kif skont l-konvenuta *"ir-relazzjoni ta bejnietna nbidlet minn lejl ghal nhar"*.[48] Mat-twelid tal-ewwel wild, il-konvenuta kellha stress kbir hekk kif it-tarbija kienet dejjem tibki, filwaqt li hi kienet tkun dejjem magħluqa ġewwa u tgħix 'il bogħod minn kullħadd. Il-karattru tal-attur beda jinbidel, fejn beda l-ħin kollu jizzika lill-konvenuta anke fuq ir-relazzjoni intima tagħhom stante li l-konvenuta ma kienx qed ikollha ħeġġa sabiex ikollha relazzjonijiet sesswali mal-attur. Magħdud ma' dan, l-konvenuta tagħti rendikont ta' numru ta' episodji fejn il-partijiet kellhom ġlied bl-ikrah, jew li l-attur kien iweġġa' lill-konvenuta bi kliemu u/jew għemilu:

ii. Il-konvenuta tispjega li darba minnhom inqalgħat ġlieda bejn il-partijiet meta l-konvenuta staqsiet lill-attur *"x'ħin hu"* nhar ta' Ħadd meta l-partijiet kellhom imorru għand omm il-konvenuta. Għal tali domanda, jingħad li l-attur beda jgħajjat u jhedded bil-kliem *"ndahhallek dan il-musmar f'ghonqok"*, bil-konsegwenza li ma riedx jieħu lill-konvenuta tara lil ommha bħas-soltu. Madanakollu l-konvenuta tispjega li dakinhar hi xorta waħda marret għand ommha b'*taxi*, u lura wassalha z-ziju tagħha. Izda mal-wasla tagħha lura, l-attur ma riedx idaħħalha lura d-dar, u ħadet kedda kbira sabiex daħlet lura. Nonostante dan, il-konvenuta tgħid li qatt ma għamlet rapport lil Pulizija għaliex qatt ma għaddielha minn moħħha. Dak il-lejl il-attur raqad fil-garaxx, u hekk kif l-konvenuta kienet niezla ħdejh, waqat fit-taraġ peress

[47] Fol. 801 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[48] Fol. 802 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

li l-imsemmi taraġ kien bla puġġaman. L-attur sema' lill-konvenuta tgħajjat u għinha titla' lura fis-sodda. Madanakollu l-għada filgħodu, l-attur telaq għax-xogħol mingħajr ma ttawwal lill-konvenuta biex jara kif kienet jew kellhiex bzonn xi għajnuna. Minħabba l-istat li kienet fih, il-konvenuta saħqet illi l-għada *"kelli ncempel l-ommi biex titla' tehodli hsieb it-tifla. Hi gabituli t-tabib. Ghalhekk kienu jindaħlu tal-familja tieghi; ghax meta kelli bzonn dejjem lilhom sibt u jekk nigu f'dan anke hu"*.[49]

iii. Il-konvenuta tispjega li kien hemm episodji fejn kienet tweġġa' mmens, fejn l-attur kien jibqa' mqajjem bil-lejl *'għall-bzonnijiet tiegħu'* u tagħti rendikont ta' darba minnhom meta l-konvenuta rat li l-attur kien għadu ma telgħax jorqod u nizlet isfel fejn *"nsibu jilgħab wahdu quddiem it-tv"*,[50] liema episodju baqa' jiġi ripetut kuljum għal zmien twil.

iv. Il-konvenuta kienet ta' sikwit tisma' mill-attur il-kliem bħal: *"imissek tisthi"*, *"x'gharukaza kif ma tisthix"* u *"ghax li kont mara tal-affari tieghek"*. Konsegwentament f'Jannar tal-2001, il-konvenuta bdiet tħossha sejra lura – bla saħħa u dejjem tibki. Wara ġlieda minħabba n-nuqqas ta' aptit sesswali tal-konvenuta, din tal-aħħar marret għand ommha u fuq struzzjoni tagħha stess, ħuha ħadha għand tabib li qaltilha li kienet qiegħda tbati minn dipressjoni. Konsegwentament Dr A E Baldacchino beda jara lill-konvenuta, u fix-xhieda tiegħu kkonferma li l-konvenuta kienet qiegħda tbati minn dipressjoni qawwija u bil-mediċina apposta, il-konvenuta tisħaq li bdiet tiġi f'tagħha. Madanakollu tikkonferma li għadha tieħu l-kura sal-prezent, filwaqt li tmur għal *checkups* b'mod regolari l-Isptar Mater Dei. Madanakollu, il-konvenuta tgħid illi l-attur qatt ma interessa ruħu dwar id-dipressjoni tal-konvenuta, il-fejqan tagħha jew il-visti tagħha ġewwa l-Isptar.

v. Il-konvenuta tispjega li maz-zmien il-ġlied sar ta' kuljum u fuq affarijiet banali. Izda dejjem bix-xenati u dagħa faħxi. Il-konvenuta tgħid li ma kienx jimpurtah li d-dagħa kien idejjaqha lill-konvenuta, anzi kien iktar jidgħi. Barra minn hekk, il-konvenuta tgħid li l-attur għandu l-vizzju tal-alkohol, u l-konvenuta tallega li dan il-vizzju kien ikkawza fil-attur diversi problemi, fosthom l-aċtu fl-istonku, impotenza u problemi psikoloġiċi.

[49] *Ibid.*
[50] *Ibid.*

vi. L-aħħar ġlieda seħħet għal ħabta ta’ Mejju tal-2010, fejn il-konvenuta tgħid li din inqalgħat wara li kienet qaltlu sabiex ma joqgħodx itaptpilha fuq spallitha jekk tkun rieqda għax jekk iqajjimha ma tkunx tista’ terġa’ torqod, u bħas-soltu beda jidgħi u konsegwentament telaq ‘il barra. Jingħad li l-għada l-attur nizzel saqqu fil-garaxx, xtara *fridge* u kitla, u beda jgħix ġol-garaxx. Il-konvenuta tgħid li ma kienetx tkun taf x’ħin daħal jew ħareġ. Ippruvaw ikellmuh il-familjari tal-konvenuta, izda kien kollu ta’ xejn. Dam jgħix fil-garaxx għal ftit zmien mhux ħazin, u l-konvenuta tgħid li kienet tiġġieled miegħu anke’ għaliex fil-fehma tagħha postu ma kienx fil-garaxx. F’dan iz-zmien, il-konvenuta tgħid li reġgħat bdiet bil-problemi tad-dipressjoni, u bis-sewwa jew bid-dnewwa, l-attur reġa’ tela’ jgħix fid-dar matrimonjali, imma l-attitudni tiegħu ma nbidlitx, hekk kif *“beda kuljum isabbat fuq l-mejda u jghid li hemm ser isir dak li jghid hu”*.[51] Il-konvenuta tgħid li sfat sabiex ċemplet l-Aġenzija Appoġġ, fejn irreferewha għad-*Domestic Violence Unit* u rrealizzat li l-attur ma kien xejn għajr raġel abbuziv u f’għajnejn l-konvenuta kollox beda jagħmel sens għaliex hi bdiet issofri mill-kundizzjoni tad-dipressjoni.

vii. F’Awwissu 2010, l-affarijiet iggravaw. Jingħad li l-attur ikun ta’ siwkit muġugħ b’dahru, u darba fost l-oħrajn ċempel ħu l-attur, K B, sabiex jara kif inhu ħuh. Kienet il-konvenuta li rrispondiet it-telefonata ta’ K B, u hekk kif din qaltlu li ma kienetx taf x’kienet ser tagħmel b’ħuh, dan allegatament qabad jgħajjat u jgħidilha li hi u uliedha kienu bla rispett. Kien proprju f’dan iz-zmien li l-konvenuta marret tieħu parir legali. Nhar l-24 ta’ Awwissu 2010, il-konvenuta sabet ġewwa l-garaxx kaxxa zgħira li kienet tikkontjeni flus, pakkett tas-sigaretti li fih kienu jinsabu zewġ *condoms*, biljetti u kaxxa tal-pirmli bl-isem ta’ Cialis li skont il-konvenuta kienu tip ta’ viagra. Inzerta izda li l-attur qabad lill-konvenuta tfittex fil-garaxx, u beda jhedded lill-uliedhom illi *“jekk l-ommkom nerga’ nsibha tgerfixli fl-affarijiet tieghi, noqtolha. Nohroga f’nofs ta’ triq u niskarnaha”*.[52] Spiċċa sabiex biddel is-serraturi u ma riedx iħalli lill-konvenuta tidħol fid-dar matrimonjali, u għaldaqstant l-attriċi kellha tmur tagħmel rapport lill-Pulizija. B’hekk l-attriċi u ulied il-partijiet marru għand omm il-konvenuta. Il-konvenuta tgħid *“spiccajt mixhuta barra minn dari”*.[53]

---

[51] Fol. 805 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[52] Fol. 807 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[53] *Ibid.*

viii. Permezz ta' digriet *pendente lite* datat 2 ta' Novembru 2010, il-Qorti ordnat li l-konvenuta flimkien mal-ulied kellha tabita fid-dar matrimonjali, ad eskluzjoni tal-attur. Madanakollu, l-attur ma kienx qiegħed jaderixxi ruħu mad-digriet, tant li f'Jannar tal-2011, l-attur beda jibni ħitan mad-dar, biex b'hekk id-dar ġiet bħal fortizza, filwaqt li l-bibien kollha ġew mbarrati bil-ġebel. Fit-18 ta' April 2011 il-konvenuta marret id-dar bl-għajnuna tal-marixxalli u l-Pulizija bl-intiza li tibda tabita hemm skont id-digriet tal-Qorti. Dakinhar stess, wara nofsinhar, l-attur beda jkisser id-dar bil-*crane,* tant li kellhom jissejħu fuq il-post il-Pulizija sabiex iwaqfuh. Dakinhar ġew fuq il-post ukoll oħt l-attur L M, li bdiet tgħajjar lill-konvenuta, u kif ukoll ħu l-attur K B li saq għal fuq waħda mill-ulied tal-partijiet, u x'ħin ħareġ mill-karozza mar fuqha u għolla jdejh fuqha. Bl-aġir tiegħu, l-attur kien ikkawza ħsara estensiva lid-dar matrimonjali, u l-konvenuta tgħid li hi u uliedha kienu qegħdin jbzgħu joqgħodu hemm, u tgħid *"Nistghu noqgħodu hemm b'mohhna mistrieh meta dak kollu li heddidna bih ghamlu? Kien jghidli li ser jixhetni 'sormi barra mid-dar' u hekk ghamel".*[54] Minn dakinhar 'il quddiem, il-konvenuta tgħid li kompliet tirrisjedi ma' ommha ġewwa Birzebbugia.

Il-konvenuta tikkontendi li *"A lili qeridni, kont tfajla ferrieha dejjem nidhak u bit-tmaqdir, bl-abbuz mentali li soffrejt gejt dejjem nibki u dejjem imdejqa, hafna drabi l-anqas biss nohrog il-bieb ta' barra ghax dejjem b'ghajnejja minfuhin".*[55]

Sabiex tissostanzja l-verzjoni tagħha, il-konvenuta resqet is-segwenti provi:

a. *Affidavit ta' F B*, ossia bint il-partijiet, maħluf u pprezentat nhar l-4 ta' Ottubru 2012;[56]

b. *Affidavit ta' O P E*, ossia oħt il-konvenuta, maħluf nhar is-7 ta' Novembru 2012 u konsegwentament ipprezentat nhar l-20 ta' Novembru 2012,[57] u x-xhieda tal-istess ta' nhar il-14 ta' Ġunju 2011;[58]

[54] Fol. 810 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[55] Fol. 804 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[56] Fol. 161 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[57] Fol. 169 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[58] Fol. 532 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

c. *Affidavit ta' A E*, ossia ħu l-konvenuta, maħluf nhar it-28 ta' Diċembru 2012 u konsegwentament ipprezentat nhar it-13 ta' Marzu 2013;[59]

d. *Kopja legali tal-Mandat ta' Inibizzjoni*, bin-numru 260/2010 AL, fuq dak kollu li allegatament jifforma parti mill-komunjoni tal-akkwisti, ċA' id-dar matrimonjali, għamara u mobbli ġewwa d-dar matrimonjali, *crane* tal-għama 'Komatsu' bin-numru ta' reġistrazzjoni ABP-682, u van tat-tip Isuzu bin-numru ta' reġistrazzjoni EBG-258;[60]

e. *Kopja legali tal-Mandat ta' Zgumbrament*, bin-numru 284/2010 AL, u dan sabiex jiġi enforzat id-digriet *pendente lite* ta' din il-Qorti datat 2 ta' Novembru 2010;[61]

f. *Kopja legali tal-Mandat ta' Sekwestru*, bin-numru 199/2010 AL, fejn ġiet ikkawtelata s-somma ta' mitejn elf Ewro (€200,000) rapprezentanti sehem l-konvenuta mill-komunjoni tal-akkwisti u d-dritt għall-manteniment għaliha personali u t-tfal;[62]

g. *Kopja tad-djarju tax-xogħol tal-attur*, li *inter alia*, hemm indikat fih il-qliegħ ta' kuljum tal-attur għas-sena 2010 mix-xogħol tiegħu bil-*crane*;[63]

h. *Affidavit ta' J E*, ossia omm il-konvenuta, maħluf u pprezentat nhar it-28 ta' Mejju 2013;[64]

i. *Kopja tas-sentenza fl-ismijiet* ***Pulizija vs A B***, deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali nhar it-30 ta' Mejju 2016, u dan fir-rigward tal-episodju li seħħ nhar it-18 ta' April 2011, fejn A B ammetta l-akkuzi miġjuba kontrih u konsegwentament ġie misjub ħati;[65]

j. *Kopja tas-sentenza fl-ismijiet* ***Pulizija vs K B***, deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali nhar il-11 ta' Lulju

[59] Fol. 201 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[60] Fol. 207 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[61] Fol. 212 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[62] Fol. 215 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[63] Fol. 219 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[64] Fol. 387, 903 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[65] Fol. 436 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

2011, u dan fir-rigward tal-episodju li seħħ nhar it-18 ta' April 2011, fejn K B ammetta l-akkuzi miġjuba kontrih u konsegwentament ġie misjub ħati;[66]

k. *Kopja tas-sentenza fl-ismijiet* ***Pulizija vs A B***, deċiza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali nhar is-17 ta' Jannar 2012, u dan fir-rigward tal-episodju tal-24 ta' Settembru 2010, u l-Qorti sabet lil A B ħati li ndaħal fi ħwejjeġ ħaddieħor;[67]

l. *Xhieda ta' Colette Maskijevic bħala ħaddiema soċjali fi ħdan l-Aġenzija Appoġġ ġewwa d-Domestic Violence Unit*, tal-21 ta' Marzu 2012,[68] fejn ipprezentat in-notamenti kollha li ttiehdu kull meta ltaqgħat mal-konvenuta;[69]

m. *Xhieda tal-Perit Mario Cassar*, li nhar il-15 ta' Mejju 2012 ħalef ir-rapport tiegħu stess li kien redatt għal kawza kriminali;[70]

n. *Xhieda tal-Perit Valerio Schembri*, li nhar il-15 ta' Mejju 2012 ħalef ir-rapport tiegħu stess li kien redatt għal kawza kriminali;[71]

o. *Xhieda tal-Ispettur Edmond Cuschieri*, fejn ipprezenta tnax-il (12) rapport li saru minn persuni anonimi,[72] mill-konvenuta,[73] u mill-attur;[74]

---

[66] Fol. 692 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[67] Fol. 694 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[68] Fol. 699 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[69] Fol. 701 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[70] Fol. 714. 743 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[71] Fol. 715, 717 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[72] Rapport li sar nhar it-18 ta' April 2011, kontra K u A B, a fol. 764 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[73] Liema rapporti li kollha jinsabu fil-proċess bin-numru 396/2010 AL u li huma: (i) Rapport tas-26 ta' Jannar 2011 kontra A B stante li kien imbarra twieqi u bibien, a fol. 780; (ii) Rapport tat-13 ta' Novembru 2010 li sar flimkien ma' F B kontra A B stante theddid, a fol. 783; (iii) Rapport tal-24 ta' Settembru 2010 kontra A B stante li kellha bzonn l-assistenza biex tidħol ġewwa d-dar matrimonjali, a fol. 786; (iv) Rapport tad-9 ta' Settembru 2010 kontra A B fejn avzat lill-Pulizija li ħadet il-vettura tagħha minn għand A B, a fol. 790; (v) Rapport tal-24 ta' Awwissu 2010 kontra A B stante li biddel is-serratura filwaqt li tammetti li wara argument ħaditlu xi flus, *mobile*, u ċwievet tal-*crane*, a fol. 792; (vi) Rapport tal-24 ta' Awwissu 2010 kontra A B stante tgħajjir waqt argument, a fol. 796.
[74] Liema rapporti li kollha jinsabu fil-proċess bin-numru 396/2010 AL u li huma: (i) Rapport tal-20 ta' Awwissu 2010 kontra C D B stante tehid ta' €800, a fol. 767; (ii) Rapport tad-9 ta' Settembru 2010 kontra C D B stante li ttiehed id-*diary* tax-xogħol, a fol. 770; (iii) Rapport tad-9 ta' Settembru 2010 kontra C D B stante li ċaqalqet il-vettura, a fol. 773; (iv) Rapport tat-18 ta' Jannar 2011 kontra C D Acisa stante li sab xi għodda mċaqalqa, a fol. 775; (v) Rapport tal-25 ta' Settembru 2010 kontra C D B stante li san qanpiena mkissra, a fol. 777.

p. *Xhieda ta' Sera Zammit bħala ħaddiema soċjali fi ħdan l-Aġenzija Appoġġ ġewwa l-Youth in Focus*,[75] li ddikjarat li kienet issegwi lil bint il-partijiet G B wara li ġiet riferuta nhar il-11 ta' Novembru 2010, u pprezentat id-dokumenti relatati;[76]

q. *Xhieda ta' Dr A E Baldacchino bħala l-Konsulent Psikjatriku*, li kien isegwi lill-konvenuta fil-passat sa mis-sena 2000/2001, fejn jiddikjara li kien intenbaħ li kien hemm problemi matrimonjali u li tali kienu qegħdin jaffettwaw l-istat ta' saħħa mentali tal-konvenuta tant li per konsegwenza kienet qiegħda ssofri minn dipressjoni severa;[77]

r. *Ix-xhieda ta' G B*, ossia bint il-partijiet;[78]

s. *Ix-xhieda ta' PS 1574 Renaldo Cremona*, stazzjonat l-Għassa tal-Mosta u jikkonferma li jaf lill-partijiet stante li t-tnejn li huma kienu jagħmlu rapporti kontra xulxin fl-imsemmija Għassa, filwaqt li jezebixxi rapport magħmul mill-konvenuta nhar l-24 ta' Settembru 2010,[79] u jgħid li wara tali rapport kien mar magħha fid-dar matrimonjali fejn ivverifika li hi ma setgħatx tidħol ġewwa d-dar matrimonjali;

t. *Kopja tal-kuntratt tal-akkwist tal-art li llum tinsab fuqha mibnija d-dar matrimonjali tal-partijiet*, datat 21 ta' Novembru 1989 u jinsab fl-atti tan-Nutar Dr John Debono;[80]

u. *Kopja ta' dak kollu li l-konvenuta sabet ġewwa kaxxa zgħira ġol-garaxx*, liema kaxxa tappartjeni lill-attur – inkluz numru ta' diversi avukati u zewġ *condoms*;[81]

v. *Ritratt tal-kaxxa li sabet l-konvenuta ġewwa l-garaxx u l-kontenut tagħha*;[82]

w. *Ritratt ta' kaxxa ta' pirmli bl-isem ta' Cialis*;[83]

[75] Fol. 841 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[76] Fol. 842 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[77] Fol. 886 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[78] Fol. 902 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[79] Fol. 934 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[80] Fol. 811 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[81] Fol. 815 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[82] Fol. 816, 817 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[83] Fol. 818 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

x. *Ritratti tad-dar matrimonjali u kif ġiet imbarrata bil-ġebel*.[84]

Il-Prinċipji Legali u Applikazzjoni Tagħhom għall-Kaz Odjern

Il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tistabilixxi dawk il-prinċipji legali li huma relevanti sabiex sussegwentament jiġu applikati għal kaz odjern.

a. *Artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili: Eċċessi, Moħqrija, Theddid jew Offizi Gravi*

Dan l-artikolu tal-liġi jistipula illi:

"Kull waħda mill-persuni miżżewġin flimkien tista' titlob il-firda minħabba eċċessi, moħqrija, theddid jew offiżi gravi tal-parti l-oħra kontra l-attur, jew kontra xi wieħed jew ieħor mit-tfal tiegħu, jew minħabba li l-ħajja flimkien ma tkunx għadha possibbli għax iż-żwieġ ikun tkisser irremedjabilment".

F'dan ir-rigward, il-Qorti tibda sabiex tagħmel referenza għal kaz fl-ismijiet **Elisa Thompson vs. Edward Thompson**,[85] fejn ġie stabbilit illi sabiex tiġi promossa b'suċċess l-azzjoni tas-separazzjoni personali, ma hemmx il-ħtieġa illi jiġu ppruvati l-eċċessi, sevizzi, minaċċji u l-inġurji gravi b'mod kumulattiv, iżda jkun suffiċjenti illi tiġi pprovata raġuni waħda sabiex jiġi stabbilit illi l-ħajja matrimonjali tkun ġiet reża impossibbli da parti ta' xi waħda mill-partijiet jew min minnhom.

Hemm ġiurisprudenza kostanti li tispjega l-motivi elenkati f'Artikolu 40 hawn fuq ċitat. Fis-sentenzi fl-ismijiet: **C Mifsud vs Vincenzo Mifsud**,[86] u **L Cauchi vs Alexander Cauchi**,[87] fejn ġie ritenut illi fir-rigward ta' moħqrija, *"Ċerti fatti, kliem u modi ta' azzjoni jew atteġġjamenti illi jistgħu irendu l-ħajja komuni insapportabbli, huma ritenuti mid-dottrina bħala sevizzi"* u fir-rigward ta' inġurji u offizi gravi li dawn *"ma ġewx speċifikament dezinjati mid-duttrina imma l-karattru ġenerali tagħhom ġie dejjem imħolli fis-sagaċja u l-kuxjenza ta' l-*

[84] Fol. 819 – 824 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[85] Deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-12 ta' Mejju 1925 u kkwotata fis-Sentenza deċiża minn dina l-Onorabbli Qorti diversament preseduta mill-Onorevoli Mħallef Raymond C. Pace nhar it-2 ta' Ottubru 2003 [Ċit. Numru 1677/1995/RCP].
[86] Deċiza mill-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-30 ta' Ġunju 1961, Vol. XLV C.ii.708.
[87] Deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili preseduta mill-Onorevoli Mħallef Raymond C. Pace fit-2 ta' Ottubru 2003 [Ċit. Numru 1677/1995/RCP].

Imħallef sabiex jivvalutahom", filwaqt li ġew definiti bħala li *"jinkludu kliem jew aġir illi joffendu l-pudur ta' dak illi jkun minkejja illi dawn jirreferu għal affarijiet veru jew foloz"*, rispettivament. Is-sentenza fl-ismijiet **C Mifsud vs. Vincenzo Mifsud**, appena ċitata tagħti tifsira lil eċċessi, li jfissru *"att mwettqa fuq il-parti l-oħra, liema atti jridu jkunu ta' serjeta' kbira stante illi niente di meno jridu jkunu ta' perikolu għall-ħajja tal-parti l-oħra".*

Min-naħa l-oħra u b'mod speċifiku fir-rigward ta' theddid u vjolenza, il-Qorti ma tixba' qatt tirrepeti illi *"Il-liġi tikkontenta ruħha bil-persistenza f'ċerta mġieba ħazina u mhux b'xi atti izolati waqt xi tilwima".*[88] Fin-natura tagħha, il-vjolenza domestika tikkostiwixxi inġurja gravi ħafna u ma tista' bl-ebda mod tiġi ġustifikata. Hekk kif ippronunzjat ruħha l-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-kawża fl-ismijiet **Pne Tabone pro. et noe. vs. Jesmond Tabone**,[89] *"il-vjolenza hi fost l-aktar elementi, jekk mhux ukoll l-aktar waħda, li inevitabilment twassal għal firda personali, anke għaliex, kif ingħad, "huwa ferm diffiċli li tiġi superata minn min ikun ħalla lilu nnifsu jintrikeb minnha"*[90]*; Skond l-istess Qorti "Is-swat, ..., hi l-agħar forma ta' att ta' krudelta' li joffendi lill-persuna u spiss drabi jwassal għat-tifrik taz-zwieġ".*[91]

b. *Artikolu 41 tal-Kodiċi Ċivili: Abbandun*

L-abbandun huwa motiv għas-separazzjoni fil-Liġi Maltija u fil-fatt, il-Kodiċi Ċivili jistipula:

"Kull waħda mill-partijiet miżżewġa tista' wkoll titlob il-firda jekk, għal sentejn jew iżjed, tkun abbandunata mill-oħra, mingħajr raġuni tajba".

Kemm mid-diċitura tal-artikolu u wkoll minn ġurisprudenza kostanti tagħna jirriżulta illi l-kriterji sabiex azzjoni bħal din tirnexxi huma tnejn, u ċA' l-abbandun idum għal sentejn jew iżjed, filwaqt li l-abbandun iseħħ mingħajr raġuni tajba.

[88] **Antonia Mifsud vs. Giuseppe Mifsud**, deċiza mill-Qorti tal-Appell Ċivili nhar il-21 ta' Frar 1969.
[89] Deċiża fit-3 ta' Ottubru 2003.
[90] **Genoveffa Magri vs. A Magri**, deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' Ottubru 2000.
[91] **Charmaine Zahra pro. et noe. vs. Alfred Zahra**, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Ġunju 2003.

Fil-kawża fl-ismijiet **Andrea Avellino vs. Regina Avellino**,[92] insibu tifsira ċara ta' dawn il-kriterji, fejn intqal:

"Illi dwar l-abbandun, jingħad li l-istess, biex jista' jikkostitwixxi kawżali tas-separazzjoni, irid, apparti ż-żmien, li fil-każ se maj jikkonkorri, illi jkun sar bla ġusta kawża. Huwa fatt li l-apprezzament taċ-ċirkustanzi "di fatto" li l-abbandun mid-dar ikun sar volontarjament (ċA bla kawża ġusta), b'mod li jkun jista' jagħti lok għas-separazzjoni personali għall-ħtija ta' min jirrikorri għalih, huwa mħolli fil-kriterju tal-maġistrat deċidenti; kif ukoll ġie deċiż illi mhux kwalunkwe allontanament ta' konjuġi mid-domiċilju konjugali jikkostitwixxi l-prova ta' l-abbandun volontarju: imma jrid ikun jirriżulta minn fattijiet li juri l-intenzjoni żgura, ferma u pożittiva, ta' min jabbanduna, li ma jerġax imur jgħammar mal-parti l-oħra. U biex ikun kundannabbli, l-abbandun irid ikun kapriċċuż, u mhux ġustifikat minn xi motiv raġjonevoli".

Illi hawn issir referenza għall-kawża fl-ismijiet **Aine Anne Edwards vs. Avukat Dr. A Xuereb noe**,[93] fejn il-Qorti sostniet illi:

"Biex jikkostitwixxi motiv ta' separazzjoni, l-abbandun irid ikun inġust fiż-żmien tiegħu kollu ta' sentejn...".

<u>Applikazzjoni tal-Prinċipji Legali għal Kaz Odjern:</u>

In primis il-Qorti tirrileva illi taqbel mal-konklużjoni milħuqa mill-abbli Perit Legali u ċA' illi ż-żwieġ tkisser irrimedjabilment b'tort attribwibbli unikament lill-attur. Madanakollu u speċifikament f'dan ir-rigward, għalkemm il-Qorti tinsab tal-fehma illi fil-maġġor parti tar-rapport tiegħu l-Perit Legali wasal għal konkluzjonijiet ġusti, fiċ-ċirkostanzi jkun idoneju li l-Qorti tagħmel numru ta' osservazzjonijiet ulterjuri li dawn jimmeritalhom li jiġu inkluzi fid-deċizjoni aħħarija. Il-Qorti tara li l-attur jargumenta illi kienet martu kisret iz-zwieġ tagħhom u dan abbazi tal-Artikolu 39, 40 u 41 tal-Kodiċi Ċivili. Min-naħa l-oħra l-konvenuta tiċħad il-verzjoni tal-attur u tgħid li z-zwieġ tkisser minħabba eċċessi, moħqrija, theddid u offizi gravi. Il-Qorti tinsab tal-fehma illi mill-provi li għandha quddiemha, l-attur għandu jinstab ħati ta' moħqrija u offizi gravi, izda mhux ta' eċċessi u theddid, u *di piu'* l-konvenuta ma għandhiex tinsab ħatja

[92] Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-16 ta' Diċembru 1949.
[93] Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-22 ta' Frar 1961.

abbazi tal-ebda artikolu tal-liġi u dan għar-raġuniiet li ser jiġu spjegati segwentament.

Mill-provi li għandha quddiemha l-Qorti jirrizulta illi l-partijiet ma kellhomx problemi matul l-għerusija, u z-zewġ partijiet jikkonfermaw li l-problemi ta' bejniethom bdew wara t-twelid tal-ewwel tarbija tagħhom, izda ma jaqblux dwar x'kienu qiegħed jagħti lok għal dawn il-problemi ta' bejnethom. In sintezi:

i. Il-konvenuta tispjega illi wara t-twelid ta' F, kienet tħossha taħt stress kbir, fejn it-tarbija kienet tibki kull ħin tal-ġurnata, u dan filwaqt li hi kienet qiegħda tħossha waħedha u 'l bogħod minn kullħadd. Barra minn hekk, il-konvenuta bdiet tara li l-karattru tal-attur beda jinbidel, fis-sens li ma kienx attent għal bzonnijiet tagħha jew li jkun prezenti f'ħajjitha b'mod emozzjanali, u lanqas ma kien joffri sapport morali jew fiziku – anzi bdiet tħossha mzebilha bil-kliem u l-aġir tiegħu, hekk kif beda jizzikaha dwar in-nuqqas ta' aptit sesswali u jikkritikaha bi kliem dispreġjattiv, jitkellem dwar il-kwistjonijiet personali tal-ħajja tagħhom mal-familjari, u jqatta' iljieli twal jara l-pornografija. *Per* konsegwenza il-konvenuta tgħid li fl-2001 kienet dejjem tħossha bla saħħa u dejjem tibki, tant li ġie vverifikat li qiegħda ssofri minn dipressjoni severa. F'dan iz-zmien l-attur xorta wada baqa' jiġġieled mal-konvenuta fuq affarijiet banali, segwiti minn xenati, dagħa faħxi u alkohol. Minkejja li l-konvenuta ppruvat dejjem tagħti ċans lill-attur jirranġa l-attitudni tiegħu, wara l-aħħar ġlieda kien ukoll jgħidilha illi ġewwa d-dar għandu jsir dak li jgħid hu. Izda l-konvenuta ma felħitx għal dan kollu u rrikorriet għall-għajnuna tad-*Domestic Violence Unit* ewwa l-Aġenzija Appoġġ u fehmet li zewġha huwa raġel abbuziv, bir-rizultat li nhar l-24 ta' Awwisu l-konvenuta sfat telqet mid-dar matrimonjali u marret tgħix għand ommha ġewwa Birzebbugia wara li sabet il-bieb tal-ħadid imsakkar u dan hekk kif l-attur kien biddel is-serratura tal-bieb.[94]

ii. Min-naħa l-oħra, l-attur jispjega li wara t-twelid tal-ewwel tarbija, il-konvenuta qabdet id-drawwa li meta jollhom argument din taqbad u titlaq għand ommha bit-tfal. Għall-attur dan l-aġir da parti l-konvenuta ma kienx xieraq għaliex fil-fehma tiegħu minkejja li kienet mizzewġa, il-konvenuta xorta waħda baqgħat tpoġġi lil familtha fl-ewwel post u kienet tinjora l-kelma ta' zewġha u mal-inqas intopp tmur tiġri għandhom. Għaldaqstant fil-

[94] Ara r-rapport tal-Pulizja datat 24 ta' Awwissu 2010, a fol. 792 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

fehma tal-attur, bl-aġir tal-konvenuta kienet qiegħda tagħti l-poter lil familtha sabiex jindaħlu fil-ħajja tagħhom, tant li jgħid li kienet proprju familtha li ħadet lill-konvenuta għand it-tabib minħabba s-saħħa mentali tagħha u dan a skonoxxenza tiegħu. Magħdud ma' dan, l-attur jispjega li għandu dubji serji dwar jekk il-konvenuta qattx kienet tħobbu, hekk kif jagħti deskrizzjoni tagħha ta' kmand speċjalment meta si tratta l-finanzi tal-familja, aggressiva u rgħiba għal flus. L-attur iħossu mweġġgħa għaliex il-konvenuta qatt ma stmatu bħal zewġha, qatt ma djalogat miegħu u dejjem poġġiet lil familtha fl-ewwel post.

Mis-suespost jidher ċar li z-zewġ verzjonijiet huma kunfliġġenti għal xulxin. Madanakollu u wara li rat il-provi kollha mressqa, il-Qorti waslet għal konvinċiment morali tagħha li l-fattur kruċjali li abbazi tiegħu tkisser dan iz-zwieġ kienu l-aġir tal-attur fil-konfront tal-konvenuta, li kif jispjegah tajjeb il-Perit Legali, kien wieħed ta' indifferenza u moħqrija psikoloġika. Il-Qorti tara li l-attur għalkemm jinnega li huwa aggressiv, huwa qatt ma nnega dak li saħqet dwaru l-konvenuta, ċA' li: (i) ma kienx jara xi jkollha bzonn l-konvenuta bħal meta waqgħat it-taraġ, (ii) li kienet tibqa' msakkra ġewwa d-dar, (iii) kien jitkellem dwar il-problemi ta' intimita' tagħhom ma' familjari, (iv) kien jagħmel sigħat twal jara l-pornografija, (v) li kien jidgħi, u li (vi) kellu l-vizzju tax-xorb. Sabiex tikkorrabora dan il-konvenuta resqet diversi xhieda suġġettivi li jikkonfermaw dak allegat minnha. Għaldaqstant il-Qorti tħoss li fiċ-ċirkostanzi għandha tagħti piz probatorju lix-xhieda tal-Psikjatara Dr A E Baldacchinio, li jikkonferma:

"Jekk niftakar tajjeb jien ezaminajt lir-rikorrenti fis-sena 2000/2001 fejn dak iz-zmien kont gejt f'kuntatt maghha wara li kienet ikkonsultatni privatament. Kien hemm xi okkazzjoni jew tnejn li rajtha fid-dar taghha. Jien stajt ninnota li kien hemm xi problemi matrimonjali li kienu qeghdin jaffettwaw l-istat ta' sahha mentali tar-rikorrenti; jien ikkonstatajt li r-rikorrenti kienet severely depressed. Kienet kostantament tibki, kellha s-support tal-familjari taghha, barra li kienet ghamlet xi zmien tghix ghand ommha. Sussegwentament, bil-kura, giet il-quddiem".[95]

Minn din ix-xhieda l-Qorti tasal għal konvinċiment tagħha li l-verzjoni tal-konvenuta għandha mis-sewwa u ċA' li l-konvenuta waslet f'dak l-istat bħala

[95] Fol. 886 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

rizultat ta' dak li kienet qiegħda tissubixxi matul il-ħajja mizzewġa mal-attur. Għalkemm l-attur fid-domandi in eskussjoni tiegħu bħal donnu jagħti x'jifhem li l-istat mentali tal-konvenuta kellu impatt fuq ir-relazzjoni tal-partijiet, il-Qorti ma temminx li kien proprju l-kundizzjoni tal-konvenuta li ħalliet impatt negattiv fuq iz-zwieġ tant li sfat sabiex kisritu, izda tali kundizzjoni kienet ir-rizultat tal-aġir tal-attur indifferenti u moħqrija psikoloġika.

Il-Qorti tkompli ssib il-konvinċiment tagħha permezz tal-affidavit tal-attur innifsu u provi ulterjuri, fejn il-Qorti tilmah numru ta' kuntrasti fi kliemu, tivverifika l-karattru tiegħu, filwaqt li tara ċar l-intenzjoni tiegħu f'dawn il-proċeduri. L-attur jitkellem b'mod ċar li huwa ried li l-konvenuta tkun *'reġina'* bħala mara tad-dar, fejn tieħu ħsieb lilu, lil uliedhom u d-dar u b'hekk ma riedx li din toħroġ taħdem. Il-Qorti tibda sabiex tippuntwalizza li kull persuna li tibqa' d-dar sabiex tieħu ħsieb il-familja u d-dar, tkun altru milli reġina, izda tali persuna tkun qiegħda taħdem xorta waħda, izda bla qliegħ u sfortunatament ħafna mid-drabi bla apprezzament. Konsegwentament, il-Qorti tgħaddi sabiex tara l-ironija f'dak li jisħaq dwaru l-attur, hekk kif min-naħa waħda jinsisti li martu kienet tgħix ħajja ta' reġina u l-finanzi kollha f'idejha, min-naħa l-oħra jgħid li hi qatt ma kontribwixxiet xejn għal familja u li dak kollu materjali jappartjeni lilu. Dan il-kliem ma huwa xejn ħlief wieħed dispreġġjattiv fil-konfront tal-mara, li bħal donnu xogħolha li tikkura l-familja u d-dar m'għandux jiġi mgħarraf u valorizzat, filwaqt li r-raġel li mar jaqla' l-ħobza ta' kuljum għandu jiġi glorifikat – bħal donnu mhux kull xogħol għandu tiegħu u li f'familja kullħadd għandu jiġbed ħabel wieħed.

Huwa proprju din il-problema fiz-zwieġ u r-rapport ta' bejn il-partijiet, li qatt ma nġibed ħabel wieħed. L-attur għandu l-idea li bħala *breadwinner* huwa għandu jiġi stmat bħala raġel, li martu ddur mal-bzonnijiet tiegħu u tara li fizikament u emozzjonalment ma jkun jonqsu xejn – u dan stante li huwa proprju l-attur li qiegħed iġib il-flus id-dar għall-għixien tagħhom. Madanakollu, l-attur qiegħed jinsa li kien hu li ried li martu l-konvenuta tibqa' d-dar tgħix ta' *'reġina'*, u nonostante li l-konvenuta ma kienetx qiegħda taħdem barra mid-dar, hi xorta waħda kienet qiegħda taħdem ġewwa d-dar matrimonjali. Huwa irrelevanti jekk wieħed ikunx qiegħed jaħdem bi qliegħ *o meno,* l-attur matul is-snin warrab l-emozzjonijiet u l-bzonnijiet ta' martu, izda kien moħħu li jaqla' l-flus filwaqt li azzarda jiddiġenera x-xogħol li kienet tagħmel martu. Fil-fatt il-Qorti ma għandha l-ebda dubju dwar kemm huwa ħabbrieki l-attur, izda zwieġ jirrikjedi ħafna iktar

minn bzulija u flus sabiex jirnexxi. Il-Qorti b'hekk tasal għal konkluzjoni li l-konvenuta kienet tmur għand familtha u tfittixhom, għaliex dan kien l-uniku mezz tagħha sabiex issib il-forza sabiex tkompli taffronta l-ħajja mizzewġa fejn kellha batalja kontinwa ma' zewġha u l-kundizzjoni ta' saħħa mentali li zviluppat minħabba f'hekk. Barra minn hekk, il-Qorti ma hijiex tal-fehma li meta l-konvenuta telqet mid-dar matrimonjali nhar l-24 ta' Awwissu 2010 dan għandu jiġi kklassifikat bħala abbandun, hekk kif il-konvenuta kellha raġuni valida sabiex tagħmel dan stante li din sfat *'mkeċċija'* minn darha hekk kif l-attur stess ammetta mal-Pulizija li kien biddel is-serratura għaliex martu kienet ħaditlu xi affarijiet. Izda meta l-għada l-konvenuta marret tipprova terġa' tidħol id-dar, l-attur xorta waħda ma ħallijiex tidħol. B'hekk kien hemm motivazzjoni valida għal konvenuta sabiex tmur tgħix għand ommha ġewwa Birzebbugia.

Jiġi nutat ukoll li l-attur jemmen li l-familjari tal-konvenuta kienu qegħdin jinkoraġġixxuha sabiex b'xi mod tieħu nofs id-dar matrimonjali, liema fond allegatament huwa parafernali tiegħu. Din hija kwistjoni li kienet qiegħda tagħti fastidju ferm lill-attur, għaliex mill-affidavit tiegħu jidher b'mod palezi li huwa ma jridx jitaq dan il-fond minn idejh u jgħid li ħadd ma jista' jkeċċih minn hemm. Mill-kliem uzat fl-affidavit tiegħu, il-Qorti tinnota kemm il-karattru u kif ukoll l-intenzjoni aħħarija tiegħu. Fir-rigward ta' karattru, il-Qorti tara li għalkemm l-attur jittenta jistabbilixxi kemm huwa raġel paċenzjuz, kalm u kwiet, fil-verita' il-Qorti ma taqbilx ma dan għaliex il-kliem uzat fl-affidavit tiegħu jistabbilixxu l-kuntrarju, speċjalment hekk kif kellu l-ardir jasal sal-estramita' bil-pruzunzjoni kollha jgħid *"la ghamlet vendetta, lanqas jekk nitlef kollox basta ma tiehu xejn"*.[96] Fil-fatt il-Qorti tara kemm l-attur huwa aggressiv fil-konfront tal-konvenuta, bl-iskop aħħari li ma tmisslux dak li fil-fehma tiegħu jappartjeni lilu biss, huwa proprju l-inċident tat-18 ta' April 2011. Fil-fehma tal-Qorti, dan l-inċident kompla saħħaħ il-pozizzjoni tal-konvenuta u kif ukoll jikkonferma l-karattru tal-attur fis-sens illi bl-aġir tiegħu ta' dakinhar, l-attur wera safejn kapaċi jasal u li għalih dak li jgħodd huwa biss il-fond tal-Mosta. B'hekk il-Qorti tasal għal konkluzjoni, li l-attur għandu għal qalbu l-fond matrimonjali tant li kien lest li jitlef lil martu basta jibqa' jsostni li l-fond in kwistjoni jappartjenu lilu. Din l-attitudni turi l-prijoritajiet tal-attur u tistabbilixxi li dak li jgħodd għalih kienu, *in primis*, is-serħan tal-moħħ li l-fond matrimonjali jappartjeni lilu, u fit-tieni lok, li jkollu lil xi ħadd li jieħu ħsiebu. Għaldaqstant il-Qorti ma tarx kif ma għandhiex ma temmen il-verzjoni tal-konvenuta.

---

[96] Fol. 27 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

Il-Qorti tissottolineja li fi kwalunkwe rapport jew zwieġ, il-partijiet għandhom ikunu ta' sapport għal xulxin, fizikament u emozzjonalment. Barra minn hekk, f'rapport għandu jkun hemm l-apprezzament kontinwu ta' kwalsiasi ħaġa, *sia* jekk hi kbira u kif ukoll zgħira. B'hekk biss tista' tkun suprema l-imħabba, meta f'rapport jirrenja r-rispett, l-onesta', is-sapport u l-apprezzament. Naturalment il-mumenti intimi huma ukoll essenzjali f'rapport bejn koppja. Fil-kaz in ezami, il-Qorti tara li bl-aġir tiegħu l-attur ikkawza moħqrija fuq il-persuna tal-konvenuta, tant li jammontaw għal inġurji gravi. Min-naħa l-oħra, il-Qorti ma ratx li mill-atti rrizulta li l-konvenuta hija aggressiva u rgħiba għal flus. Il-fatt li l-attriċi ammettiet li ħadet lil konvenut flus, mobile u ċwievet tal-*crane* wara argument nhar l-24 ta' Awwissu 2010,[97] dan ma jistabilixxix li minħabba f'hekk tfarrak iz-zwieġ in ezami.

Għaldaqstant jirrizulta b'mod inekwivoku illi hemm lok għall-pronunzja tas-separazzjoni personali bejn il-partijiet, u dan tenut kont tal-fatt ukoll illi mill-atti jirrizulta illi l-partijiet ilhom jgħixu separatament għal numru ta' snin u li ma jidhirx li hemm lok għal rikonċiljazzjoni bejniethom. Adoperat dan ir-raġjunament għall-każ partikolari hawn fuq eżaminat, jibbasta biex jikkonvinċi illi l-azzjoni odjerna hija ġustifikata abbazi tal-Artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili. B'hekk il-Qorti għandha raġunijiet serji sabiex tasal għal konkluzjoni li z-zwieġ tkisser b'mod irrimedjabbli, u konsegwentament issib lill-attur ħati ta' moħqrija u inġurji gravi.

4. Dwar l-Applikazzjoni tal-Artikolu 48 *et seq* tal-Kodiċi Ċivili fil-Konfront tal-Konvenut:

L-attur jitlob lill-Qorti sabiex tapplika fil-konfront tal-konvenuta d-dekadenzi stipulati fl-Artikoli 48 *et seq* tal-Kodiċi Ċivili, inkluz li jiġi ddikjarat li l-konvenuta m'għandhiex tkun intitolata li titlob u/jew tirċievi xi forma ta' manteniment minn għand l-attur. Madanakollu u ġialadarba l-konvenuta ma nstabietx ħatja għat-tifrik taz-zwieġ, din il-Qorti ma tarax kif għandha tapplika dawn is-sanzjonijiet fil-konfront tagħha u b'hekk tali talba għandha tiġi miċħuda.

5. Manteniment lill-Konvenut:

[97] Ara r-rapport tal-24 ta' Awwissu 2010, a fol. 792 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

Fir-rikors ġuramentat tiegħu, l-attur jitlob lil Qorti sabiex il-konvenuta tkun obbigata tħallas manteniment adegwat lilu filwaqt li jiġi ddikjarat mill-ġdid li l-attur ma għandu jkollu l-ebda obbligu li jivversa mantenimnet lill-konvenuta. In vista tal-fatt li l-Qorti waslet għal konkluzjoni li r-responsabbilia' għat-tifrik taz-zwieġ tirrisjedi unikament fuq l-attur, il-Qorti ma tistgħax tilqa' t-talba kif dedotta mill-attur, u fil-fatt hekk kif ġie ordnat fis-sentenza fl-ismijiet inversi bin-numru 396/2010 AL, għandu jkun l-attur li jħallas manteniment lil konvenuta, filwaqt li hu ma għandu l-ebda dritt li jitlob u/jew li jipperċepixxi manteniment minn għand martu.

6. Kura, Kustodja, Residenza u Mantaniment għall-Minuri:

Miz-zwieġ tal-partijiet twieldu zewġt itfal, u ċA' F B, imwielda nhar l-24 ta' Settembru 1992, u G B mwielda nhar it-30 ta' Settembru 1996. Dan ifisser illi fil-prezent, ulied il-partijiet għandhom disa' u għoxrin (29) sena u ħamsa u għoxrin (25) sena, rispettivament, u b'hekk huma kollha maġġorenni.

Fid-dawl tas-suespost, il-Qorti tara li ma hemmx iktar lok għaliha sabiex tippronunzja ruħha dwar il-kura, il-kustodja u residenza tal-ulied, hekk kif mitlub f'talba numru tnejn (2), sebgħa (7) u erbgħatax (14) tar-rikors promotur. Għaldaqstant, il-Qorti ser tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri ta' dawn it-talbiet.

7. Id-Dritt ta' Residenza ġewwa d-Dar Matrimonjali:

Il-Qorti tara li l-attur ressaq talba sabiex jingħatalu d-dritt li jgħix ġewwa d-dar matrimonjali. Madanakollu l-Qorti taqbel pjenament mal-konkluzjonijiet tal-Perit Legali, u ċA' li ebda mill-partijiet ma għandu jingħatalu dan id-dritt stante li din għandha tiġi likwidata hekk kif ser jiġi spjegat fit-taqsima tax-xoljiment, likwidazzjoni u divizjoni tal-komunjoni tal-akkwisti.

Din il-konkluzjoni hija konformi ma' dak li jirrizulta mill-atti, u ċA:

i. L-attur ilu li ġie zgumbrat mid-dar matrimonjali fuq ordni tal-Qorti sa mill-2010, ilu jipperċepixxi mill-Għajnuna tal-Qagħad sa mill-11 ta Awwissu

2011,[98] izda jirrizulta li sakemm kien qiegħed jipperċepixxi minn tali għajnuna soċjali huwa beda jaħdem ukoll,[99] u fil-prezent jinsab jgħix ġewwa dar Ħal-Qormi li tappartjeni lilu u lil ħutu,[100] - għalhekk fil-fehma tal-Qorti l-attur għandu fejn jirrisjedi jew *se mai* jsib residenza alternattiva, u

ii. Il-konvenuta minkejja li ngħatalha d-dritt li tmur tirrisjedi ġewwa d-dar matrimonjali, din xorta waħda ma marritx tgħix hemm minħabba l-fatt li skontha ma kellhiex finanzi minn fejn tirranġa l-ħsara li saret fl-inċident tat-18 ta' April 2011 kkawzata mill-attur u magħdud ma' dan tisħaq li hi u t-tfal kienu jibzgħu joqgħodu hemm, tant li b'mod retoriku ssaqsi *"nistghu noqghodu hemm b'mohhna mistriqh meta dak kollu li heddidna bih ghamlu?"*.[101]

8. It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Divizjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li Jifforma Parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali:

Il-Qorti tirrileva illi ġialadarba l-partijiet izzewġu nhar il-11 ta' Mejju 1991, din id-data għandha titqies bħala d-data li fiha ġiet stabbilita l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet.

Terminazzjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Bis-saħħa tal-preżenti sentenza, il-Qorti qiegħda tittermina l-komunjoni tal-akkwisti sal-lum eżistenti bejn il-partijiet.

Elenku ta' dak kollu li Jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti, il-Likwidazzjoni, id-Divizjoni u l-Assenjazzjoni tagħhom

Wara li l-Qorti ħadet konjizzjoni tal-atti kollha, tasal għal konkluzjoni tagħha li taqbel penjament mal-konsiderazzjonijiet tal-Perit Legali u ċA' mal-elenku tal-komunjoni tal-akkwisti u l-likwidazzjoni tiegħu bejn il-partijiet. Għaldaqstant u

[98] Ara x-xhieda ta' Ivan Cilia, rapprezentant tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali, a fol. 900 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[99] Ara l-verbal tas-7 ta' Diċembru 2012 fil-kawza kriminali fl-ismijiet **Pulizija vs A B** bin-numru 540/2011, a fol. 397 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL – *"Il-Qorti wara li semghet lill-imputat kif ukoll lill-mara tieghu prezenti in awla qed tawtorizza lill-imputat sabiex ghal darba wahda biss huwa jacceddi ghall-garaxx li jiforma parti mid-dar konjgali u jiehu dawk l-ingenji kollha li huwa ghandu bzonn sabiex huwa jkompli jahdem"*.
[100] Ara x-xhieda tal-konvenut, a fol. 829 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[101] Fol. 810, tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

għal skans ta' ripetizzjoni inutli, filwaqt li tagħmel tagħha l-konkluzjonijiet tal-Perit Legali f'dan ir-rigward, il-Qorti tordna li:

i. *Fir-rigward tad-dar matrimonjali bl-indirizz ta' "11, Triq il-Feniċi, Mosta"* din għandha tifforma parti mill-komunjoni tal-akkwisti. Il-Qorti tirrileva li fir-rigward tal-art akkwistata, ma hemm l-ebda dubju li l-attur aġġixxa ta' *prestanome* u b'hekk applika u akkwista l-istess ukoll għan-nom tal-konvenuta li dak iz-zmien kienet l-għarusa tiegħu – u fi kwalunkwe kaz kif ġie kkonfermat mid-Direttur tal-Awtorita' tal-Artijiet Martin Bajada *"il-prassi dak iz-zmien kienet li jekk persuna ma tkunx għarusa/għarus, ma setax jikkwalifika għal din l-iskema. Fil-fatt ma sibna l-ebda applikazzjoni ta' għazeb jew xebba waħedha. (...) L-iskop pero kien li l-proprjeta' tiġi zviluppata f'dar residenzjali għat-tnejn".*[102] Fir-rigward tal-ħlas ta' tlett mija u ħamisn lira Maltin (LM350) għall-akkwist tal-art ġewwa l-Mosta ma hemm l-ebda prova dwar min għamel l-allegat ħlas, u b'hekk din il-Qorti tqis li tali somma nħarġet miz-zewġ partijiet b'mod ugwali bejniethom. Konsegwentament u fir-rigward tal-bini tal-art, din il-Qorti rat il-verzjoni kuntrastanti taz-zewġ partijiet, hekk kif il-konvenuta saħqet illi din l-art tal-Mosta nbniet miz-zewġ partijiet b'mod ugwali wara li l-partijiet partu l-art li kienu xtraw ġewwa Ħal-Lija ma' materjal neċessarju ma' Attard Bros. Ltd., filwaqt li l-attur isostni li l-art ta' Ħal-Lija kien xtraha u bniha waħdu bi ftehim ma' Attard Bros. Ltd. u konsegwentament partat l-istess ma' materjal neċessarju sabiex jibni l-art tal-Mosta, u għaldaqstant jgħid li sabiex ġiet mibnija l-art tal-Mosta huwa ffinanzja kollox waħdu. Madanakollu l-Qorti tara li fir-rigward ta' dan ix-xiri u bini ta' art ġewwa Ħal-Lija, u kif ukoll tat-tpartit tal-binja kompluta sabiex tiġi ffinanzjata l-binja tal-art tal-Mosta akkwistata miz-zewġ partijiet, ma tressqet l-ebda prova u għaldaqstant il-Qorti tqis li l-binja saret miz-zewġ partijiet b'mod ugwali ukoll.

Fid-dawl tas-suespost u ġialadarba d-dar matrimonjali tappartjeni fl-intier tagħha liz-zewġ partijiet b'mod ugwali, il-Qorti tordna li: (i) fl-ewwel lok, nofs id-dar matrimonjali inkluz il-garaxx għandha tiġi assenjata lill-konvenuta u dan a spejjez tal-attur, u (ii) fit-tieni lok dan il-fond għandu jitpoġġa għall-bejgħ fis-suq miftuħ, bi prezz maqbul bejn il-partijiet jew bi prezz stabbilit permezz ta' *average* ta' valutazzjoni ta' 3 *estate agents* li

[102] Fol. 1098 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

jinġiebu wieħed minn kull parti u wieħed bi ftehim bejniethom b'dan li kull parti jkollha d-dritt li takkwista n-nofs sehem indiviż tal-parti l-oħra għall-istess prezz offrut lil terzi jew għal kwalunkwe prezz ieħor miftiehem bejn l-istess partijiet. Ir-rikavat għandu jiġi maqsum ugwalment bejn il-partijiet.

ii. *Fir-rigward tal-mobbli li jinsabu ġewwa d-dar matrimonjali kollha, b'eskluzjoni għal dawk il-mobbli u għodda kollha li jinsabu fil-garaxx*, għandhom jiġu assenjati lill-konvenuta u dan skont il-qbil tal-partijiet permezz ta' nota konġunta datata 6 ta' Ġunju 2018;[103]

iii. *Fir-rigward tal-mobbli u l-għodda li jinsabu ġewwa l-garaxx li jifforma parti mid-dar matrimonjali*, għandhom jiġu assenjati lill-attur u dan skont il-qbil tal-partijiet permezz ta' nota konġunta datata 6 ta' Ġunju 2018;[104]

iv. *Fir-rigward tal-kontijiet bankarji*, il-Qorti tordna li kull parti għandha zzomm dawk il-kontijiet bankari li jkunu intestati f'isimha u kif ukoll il-bilanċ mizmum fih, filwaqt li fir-rigward ta' dawk il-kontijiet konġuti dawn għandhom jingħalqu minnufih u l-bilanċ għandu jinqasam bejn iz-zewġ partijiet b'mod ugwali;

v. *Fir-rigward tal-investiment ma' Calamatta Cuschieri & Co. Ltd*, intestat fuq isem il-partijiet, għandu jiġi tterminat minnufih, b'dana li l-ammont oriġinali li ġie investit mis-somma mmaturata mat-terminazzjoni għandu jingħata lill-attur ġialadarba dawn jappartjenu lilu bħala kreditu parafernali tiegħu,[105] filwaqt li l-bilanċ rimanenti bħala l-interessi akkumulati matul iz-zmien għandu jinqasam b'mod ugwali bejn il-partijiet bħala l-frott tal-istess investiment li ġie akkumulat matul iz-zwieġ ai termini tal-Artikolu 1320 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta;

vi. *Fir-rigward tal-vettura tat-tip Toyota Platz bin-numru ta' reġistrazzjoni EBI-164*,[106] b'valur ta' €2,000 u dan bi qbil bejn il-partijiet permezz ta' nota konġunta datata 6 ta' Ġunju 2018, għandha tiġi assenjata lill-konvenuta;

[103] Fol. 472 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[104] *Ibid.*
[105] Ara x-xhieda tal-attriċi ta' nhar l-10 ta' Ottubru 2017, a fol. 1097 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[106] Fol. 548 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

vii. *Fir-rigward tal-van tat-tip Isuzu Elf bin-numru ta' reġistrazzjoni EBG-625*,[107] b'valur ta' €3,500 u dan bi qbil bejn il-partijiet permezz ta' nota konġunta datata 6 ta' Ġunju 2018, għandu jiġi assenjat lill-attur, filwaqt li għandu jirrifondi lill-konvenuta s-somma ta' €750 stante li l-valur tal-van in kwistjoni huwa ta' €1,500 iktar għola mill-vettura li ġiet assenjata lill-konvenuta;

viii. *Fir-rigward tal-crane tat-tip Komatsu bin-numru ta' reġistrazzjoni ABP-682,*[108] b'valur ta' €4,500 u dan bi qbil bejn il-partijiet permezz ta' nota konġunta datata 6 ta' Ġunju 2018, għandu jiġi assenjat lill-attur, filwaqt li għandu jirrifondi lill-konvenuta s-somma ta' €2,250 sehemha mill-istess *crane*;

ix. *Fir-rigward ta' djun pendenti, inkluz izda mhux limitat biss għal dejn mal-GO plc, ARMS Ltd, Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (VAT), Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali għal Kontribuzzjonijiet Soċjali (NI)*, għandu jagħmel tajjeb għalihom fl-intier tagħhom l-attur stante r-responsabbilta' tiegħu għat-tifrik taz-zwieġ u kif ukoll bħala kumpens lill-konvenuta għal xogħolha li għamlet għal snin sħaħ bla qliegħ ġewwa d-dar matrimonjali.

Elenku tal-Assi Parafernali tal-Partijiet u l-Assenjazzjoni tagħhom

Fir-rigward ta' assi parafernali, fil-kawza odjerna jirrizulta biss is-segwenti:

i. *Ir-raba' li hemm fil-limiti taz-Zebbiegħ*, li minn dejjem kienu jappartjenu lill-attur, u għaldaqstant għandu jibqgħu fil-pussess tiegħu;

ii. *L-ammont li ġie mogħti lill-attur minn ommu permezz ta' depozitu volontarju nhar it-13 ta' Novembru 2001*,[109] liema ammont ġie investit ma' Calamatta Cuschieri & Co. Ltd., u skont is-sezzjoni preċedenti tali somma għandha tiġi rifuza lura lill-attur.

9. Kunjom Xbubit l-Attriċi:

[107] Fol. 537 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[108] Fol. 538 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.
[109] Fol. 1075 tal-proċess bin-numru 396/2010 AL.

L-attur jitlob il-Qorti sabiex tordna lill-konvenuta sabiex tirriverti għal kunjom xbubitha u ċA' *'E'*. Il-Qorti tilqa' din it-talba ai termini tal-Artikolu 62(3) tal-Kodiċi Ċivili.

DEĊIDE:

Għalhekk u għal dawn il-motivi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawza billi:

1. Tilqa' l-ewwel talba u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet stante li l-ħajja ta' bejn il-partijiet ma għadhiex iktar possibbli għaliex iz-zwieġ tkisser b'mod irrimedjabbli, u dan minħabba moħqrija u inġurji gravi ai termini tal-Artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili, attribwibbli unikament lil konvenut, u dan filwaqt li tawtorizza lill-partijiet jgħixu separatament minn xulxin; Il-Qorti qiegħda tindika li n-numru progressiv ta' reġistrazzjoni tal-Att taz-Zwieġ tal-partijiet huwa 626/1991, u konsegwentament tordna lir-Reġistratur tal-Qorti jinnotifika lid-Direttur tar-Reġistru Pubbliku b'din is-sentenza ta' separazzjoni personali fi zmien tletin (30) jum mil-lum;

2. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni tat-tieni talba fir-rigward tal-kura u kustodja ta' G B;

3. Tiċħad it-tielet talba sabiex l-konvenuta ma tkunx intitolata ebda forma ta' manteniment;

4. Tiċħad ir-raba' talba sabiex l-attriċi tkun obbligata tgħaddi manteniment lill-attur u li l-attur ma jkollu l-ebda obbligu li jivversa manteniment lil konvenuta;

5. Tiċħad il-ħames talba li titratta t-talba tal-attur sabiex jibqa' jgħix ġewwa d-dar matrimonjali;

6. Tiċħad is-sitt talba fir-rigward tal-manteniment *pendente lite* għal attriċi u li l-attur għandu jkun intitolat li jitlob manteniment minn għand il-konvenuta;

7. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni tas-seba' talba fir-rigward ta' residenza ta' G B li llum hija maġġorenni;

8. Tiċħad it-tmien u d-disa' talbiet dwar l-applikabbilita' tas-sanzjnijiet kif elenkati f'Artikolu 48 *et seq* tal-Kodiċi Ċivili u dan fil-konfront tal-konvenuta;

9. Tiċħad l-għaxar talba fir-rigward tad-dar matrimonjali u l-manteniment a favur l-attur;

10. Tilqa' l-ħdax u t-tnax-il talba u xxolji u tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-paritjiet, b'dan illi d-divizjoni u l-assenjazzjoni għandha tkun skont il-provvediment tat-tmien (8) parti ta' din is-sentenza, u ċA' *'It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Divizjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li Jifforma Parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali'*; filwaqt li fir-rigward tal-assi parafernali l-assenjazzjoni għanhda tkun ukoll skont it-tmien parti ta' din is-sentenza;

11. Tiċħad it-tlettax-il talba sabiex jiġi applikat a favur l-attur Artikolu 55A tal-Kodiċi Ċivili;

12. Tastjeni illi tieħu konjizzjoni tal-erbatax-il talba in vista li G B llum hija maġġorenni;

13. Tilqa' l-ħmistax-il talba u b'hekk tordna lill-attriċi sabiex tirriverti għal kunjom xbubitha *'E'*;

14. Tiċħad is-sittax-il talba.

Il-Qorti tordna li l-ispejjez ta' din il-kawza għandhom jiġu sapportati kollha mill-attur.